

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ &
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ**

Κατεύθυνση: Φυτικής παραγωγής

**Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΑΠΟ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
της
ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ**

**Επιβλέπων Καθηγητής: Χρήστος Ι. Δημητριάδης,
Επίκουρος Καθηγητής**

Θεσσαλονίκη, Μάιος 2019

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ &
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ**

Κατεύθυνση: Φυτικής παραγωγής

**Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΑΠΟ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
της
ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ**

**Επιβλέπων Καθηγητής: Χρήστος Ι. Δημητριάδης,
Επίκουρος Καθηγητής**

Θεσσαλονίκη, Μάιος 2019

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία διερευνά το θέμα των αγροτών με κινητικά προβλήματα και τη σχέση τους με τα γεωργικά μηχανήματα. Αρχικά διευκρινίζονται οι όροι «άτομα με ειδικές ανάγκες» και «βοηθητική τεχνολογία» που αποτελούν τη βάση για την εξέλιξη της εργασίας. Ύστερα γίνεται μια αναδρομή στο παρελθόν για τις πρώτες κινήσεις οργανισμών με σκοπό την αποκατάσταση αγροτών με κινητικά προβλήματα και αναφέρονται οι πρώτοι βοηθητικοί μηχανισμοί που χρησιμοποιήθηκαν σε γεωργικούς ελκυστήρες. Γίνεται λόγος για τη δυνατότητα μετακίνησης έως τον αγρό και από εκεί ως τα μηχανήματα. Έπειτα αναφέρονται παραδείγματα βοηθητικών συσκευών και εξαρτημάτων που τοποθετούνται στα γεωργικά μηχανήματα για τη διευκόλυνση χειρισμού τους από αγρότες με δυσκολίες στα άκρα. Δίνεται έμφαση στην λειτουργία του κρατικού προγράμματος AgrAbility του Υπουργείου Γεωργίας των ΗΠΑ και παρουσιάζεται έρευνα βασισμένη στους αγρότες με κινητικά προβλήματα με τους οποίους συνεργάστηκαν. Τονίζεται η σημαντικότητα της ασφάλειας των βοηθητικών τεχνολογιών για την αποφυγή δευτερογενών τραυματισμών αλλά και οι παράγοντες που μπορούν να συμβάλλουν σε αυτό το αποτέλεσμα. Προβάλλεται η Ελληνική νομοθεσία για αγρότες με κινητικά προβλήματα που επιθυμούν να οδηγήσουν γεωργικά μηχανήματα. Τέλος παρουσιάζονται στοιχεία για τα προβλήματα υγείας που σχετίζονται με την εργασία και τα εργατικά ατυχήματα στον κλάδο της Γεωργίας.

Λέξεις κλειδιά: άτομα με κινητικά προβλήματα, βοηθητική τεχνολογία, γεωργικά μηχανήματα.

ABSTRACT

This thesis broaches the matter of farmers' disability and their relationship with agricultural machinery. Firstly, the terms "disability" and "assistive technology" are clarified as the basis for the project's advancement. An overview to the past concerning the first organization actions that had the goal of disabled farmers' rehabilitation and the first types of lifts on tractors are mentioned. The ability to move to the field and then from there to the machines is a topic well discussed. There is reference to examples of assistive devices which are placed on the machines to facilitate their handling by farmers with difficulties. Emphasis is placed on the offer of the AgrAbility program and a survey is introduced, which is based on the disabled farmers with whom they collaborated. The importances of the safety of assistive technologies to avoid secondary injuries but also the factors that can contribute to this result also mentioned. Greek legislation is presented for disabled farmers who wish to drive agricultural machinery, as well as data on health problems related to labor and industrial accidents in the agricultural branch.

Keywords: disability, assistive technology, agricultural machinery.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (DISABILITY)	3
1.2. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΒΟΗΘΗΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (ASSISTIVE TECHNOLOGY)	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	5
3.2. ΤΥΠΟΙ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ ΩΣ ΣΗΜΕΡΑ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟ ΚΑΙ ΣΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ	13
5.1. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ Ή ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΑ ΠΑΝΩ ΑΚΡΑ.....	13
5.2. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ Ή ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΑ ΚΑΤΩ ΑΚΡΑ.....	15
5.3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. AGRABILITY	19
6.2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΡΟΤΩΝ ΤΟΥ AGRABILITY.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ (SECONDARY INJURIES)	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΑΓΡΟΤΕΣ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	25
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	29
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	30
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	31

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	34
----------------	----

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 3.1. Σύγκριση τύπων ανελκυστήρων και των χαρακτηριστικών αυτών.....	7
Πίνακας 9.1. Εργατικά ατυχήματα κατά ομάδες ηλικιών και φύλο, 2016.....	25
Πίνακας 9.2. Πλήθος ατυχημάτων κατά τη διάρκεια της εργασίας κατά φύλο.....	26
Πίνακας 9.3. Ατυχήματα κατά τη διάρκεια της εργασίας.....	26
Πίνακας 9.4. Εμφάνιση προβλήματος υγείας που σχετίζεται με την εργασία κατά είδος προβλήματος και φύλο.....	27
Πίνακας 9.5. Εμφάνιση προβλήματος υγείας που σχετίζεται με την εργασία σύμφωνα με το επάγγελμα	27
Πίνακας 9.6. Πιο επικίνδυνοι παράγοντες για τη σωματική υγεία στην κύρια εργασία κατά φύλο.....	28

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Εικόνα 3.1. Βοήθεια κινητικότητας με κινητήρα Ventrac για χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων που επιθυμούν πρόσβαση σε ανώμαλο έδαφος.....	5
Εικόνα 3.2. Πρωτότυπο ανελκυστήρα με κάθισμα.....	6
Εικόνα 3.3. Μεταφορά χρήστη σε ελκυστήρα.....	8
Εικόνα 3.4. Ανελκυστήρας με κάθισμα κατακόρυφης ανύψωσης.....	8
Εικόνα 4.1. Αναπηρικό αμαξίδιο με χειροκίνητο σύστημα κίνησης.....	9
Εικόνα 4.2. Δυσκολία εκτέλεσης γεωργικών καθηκόντων λόγω πυκνής βλάστησης.....	10
Εικόνα 4.3. Αναπηρική καρέκλα με υποστηριζόμενη όρθια στάση.....	11
Εικόνα 4.4. Καμπίνα αποθήκευσης αμαξιδίου και σύστημα μεταφοράς σε ελκυστήρα....	12
Εικόνα 5.1. Πρόσθετος μοχλός σε μοχλό επιταχύνσεως.....	13
Εικόνα 5.2. Χρήση χειρολαβής σε σχήμα δακτυλίου επάνω σε τιμόνι.....	14
Εικόνα 5.3. Επέκταση ποδομοχλού συμπλέξεως.....	15
Εικόνα 5.4. Επέκταση ποδομοχλού πεδήσεως.....	16
Εικόνα 5.5. Ασύρματος τύπος τηλεχειριστηρίου.....	16
Εικόνα 5.6. Χειριστήριο οπτικής ανάγνωσης με γραφικά σύμβολα.....	17
Εικόνα 5.7. Χειριστήριο οπτικής ανάγνωσης με έγχρωμη κωδικοποίηση.....	17
Εικόνα 5.8. Ασύρματο χειριστήριο μπρελόκ.....	18
Εικόνα 6.1. Τρακτέρ με τοποθέτηση ανελκυστήρα με κάθισμα.....	20
Εικόνα 6.2. Τοποθέτηση σκαλιών και καγκέλων για διευκόλυνση ανάβασης.....	21
Εικόνα Π1. Προεδρικό διάταγμα 333/1977.....	34
Εικόνα Π2. Συνέχεια προεδρικού διατάγματος 333/1977.....	35
Εικόνα Π3. Συνέχεια προεδρικού διατάγματος 333/1977.....	36
Εικόνα Π4. Συνέχεια προεδρικού διατάγματος 333/1977.....	37
Εικόνα Π5. 1 ^η Διευκρινιστική εγκύκλιος του Υπουργείου Γεωργίας.....	38
Εικόνα Π6. Συνέχεια 1 ^{ης} διευκρινιστικής εγκυκλίου του Υπουργείου Γεωργίας.....	39
Εικόνα Π7. 2 ^η Διευκρινιστική εγκύκλιος του Υπουργείου Γεωργίας.....	40
Εικόνα Π8. Συνέχεια 2 ^{ης} διευκρινιστικής εγκυκλίου του Υπουργείου Γεωργίας.....	41

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

- NAP: National AgrAbility Project (Εθνικό Έργο Αγροτικής Ανάπτυξης)
- SRAPs: State and Regional AgrAbility Projects (Κρατικά και Περιφερειακά
USDA: United States Department of Agriculture (Υπουργείο Γεωργίας των
Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής)
- ΕΛΣΤΑΤ: Ελληνική Στατιστική Αρχή
- ΕΕΑ: Έργα Αγροτικής Ανάπτυξης
- βλ.: βλέπε
- :

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η γνώση του ποσοστού των ανθρώπων με κινητικά προβλήματα που εργάζονται στα αγροκτήματα είναι σε μεγάλο βαθμό άγνωστη. Καθώς η γεωργία θεωρείται ως ένα από τα πιο επικίνδυνα επαγγέλματα, οι τραυματισμοί που σχετίζονται με τον γεωργικό εξοπλισμό αποτελούν σημαντική αιτία νοσηρότητας και θνησιμότητας τόσο στις χώρες υψηλού εισοδήματος όσο και στις χώρες χαμηλού εισοδήματος. Οι ελκυστήρες συνδέονται συχνότερα με σοβαρούς τραυματισμούς και θανάτους. Επιπλέον, πολλοί αγρότες έχουν κινητικά προβλήματα από οδικά ατυχήματα ή από κινητήριους μηχανισμούς από τον μηχανικό εξοπλισμό που χρησιμοποιούν. Η σωματική ταλαιπωρία που συνδέεται με τα άτομα με κινητικά προβλήματα, η ανησυχία και η θλίψη που προκαλούνται στις οικογένειες και τους φίλους τους και οι συναισθηματικές επιπτώσεις της μακροχρόνιας ή μόνιμης ανικανότητας μπορούν να είναι σημαντικές. Η αιτία ή το είδος των κινητικών προβλημάτων, επηρεάζει σίγουρα την ικανότητά τους να εκτελούν ένα ή περισσότερα βασικά καθήκοντα.

Οι βοηθητικές τεχνολογίες μπορούν να βελτιώσουν τα λειτουργικά προβλήματα. Είναι η γέφυρα που μπορεί να βοηθήσει τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους που έχουν κινητικά προβλήματα να συνεχίσουν να είναι παραγωγικοί. Οι βοηθητικές συσκευές επιτρέπουν να συνεχίσουν να λειτουργούν εξοπλισμό όπως Γεωργικούς Ελκυστήρες, γεωργικά παρελκόμενα και άλλα αυτόπροωθούμενα γεωργικά μηχανήματα. Η βοηθητική τεχνολογία μπορεί να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο, διότι ο αντίκτυπος των δευτερογενών τραυματισμών σε άτομα που ήδη προσπαθούν να διαχειριστούν τον κύριο τραυματισμό μπορεί να είναι αρκετά αρνητικός. Σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να προκαλέσουν μόνιμη βλάβη. Οι αγρότες που χρησιμοποιούν προσθετικές συσκευές έχουν επιπλέον κίνδυνο να υποστούν ατύχημα από τα προθέματά τους όταν εργάζονται με γεωργικά μηχανήματα. Οι κίνδυνοι που μπορεί να προκύψουν πρέπει να γίνονται σαφείς ώστε η χρήση τέτοιων τεχνολογιών να γίνεται με ασφάλεια και να αποτελούν τεχνολογίες πραγματικής βοήθειας και αποφυγής δευτερογενών τραυματισμών παρά να είναι αίτιο αυτών.

Σκοπός της εργασίας είναι η καταγραφή των ατόμων με κινητικά προβλήματα στον κλάδο της Ελληνικής αλλά και της διεθνούς Γεωργίας και κατά πόσο είναι εφικτή, η εργασία με βοηθητικούς μηχανισμούς από τα άτομα αυτά των γεωργικών μηχανημάτων. Αναζητούνται τρόποι αποκατάστασης αγροτών με κινητικά προβλήματα αλλά και η αποφυγή ή η πρόβλεψη ατυχήματος ή δευτερογενούς τραυματισμού. Τέλος,

στόχο αποτελεί η καταγραφή της ισχύουσας κατάστασης από νομοθετική των ατόμων με ειδικές ανάγκες που ασχολούνται στην Ελληνική Γεωργία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (DISABILITY)

Ο όρος Disability, όπως αναφέρει ο World Health Organization (2001), είναι μία ευρεία διατύπωση για τις βλάβες, τους περιορισμούς της δραστηριότητας και της συμμετοχής ενός ατόμου. Δείχνει τις αρνητικές πτυχές της αλληλεπίδρασης μεταξύ ενός ατόμου με μια κατάσταση υγείας και του περιβάλλοντος του.

Από έρευνα με στοιχεία για τον πληθυσμό του 2004 και 2010 βρέθηκε ότι τα άτομα με αναπηρία αποτελούσαν περίπου το 15% του παγκόσμιου πληθυσμού (WHO, 2011).

1.2. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Γενικότερα, αποτελεί αμφιλεγόμενη έννοια γύρω από την οποία έχουν δημιουργηθεί κοινωνικοί και φυσικοί φραγμοί. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζει η ιατρική και η κοινωνία την αναπηρία διαφέρει. Οι άνθρωποι θεωρούνται ως άτομα ανάπηροι από την κοινωνία παρά από το ίδιο τους το σώμα. (WHO, 2011).

Σημαντικό ρόλο έχει το περιβάλλον του ατόμου, το οποίο μπορεί να το δυσκολέψει στην ένταξή του, όπως για παράδειγμα ένας χρήστης αναπηρικής καρέκλας σε κτίριο χωρίς πρόσβαση σε μπάνιο ή ανελκυστήρα. Μπορεί όμως, εάν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, να αποτραπούν καταστάσεις επιζήμιες για την υγεία του ατόμου με ειδικές ανάγκες αλλά και να το διευκολύνουν. Για παράδειγμα, σχέδια με πρόσβαση σε κτίρια και μεταφορικά μέσα, πιο προσιτές υπηρεσίες υγείας, αποκατάστασης, εκπαίδευσης και υποστήριξης αλλά και περισσότερες ευκαιρίες για εργασία και απασχόληση ατόμων με αναπηρίες (WHO, 2011).

Τα άτομα με αναπηρίες έχουν ανάγκη για ιατρική περίθαλψη, βοηθητικές συσκευές ή προσωπική υποστήριξη και βοήθεια που οδηγεί στο συμπέρασμα πως ενδεχομένως χρειάζονται περισσότερους πόρους ώστε να μπορούν να έχουν τα ίδια αποτελέσματα με τα άτομα χωρίς αναπηρία (WHO, 2011).

Σύμφωνα με το World Health Organization (2011), η αναπηρία αποτελεί ζήτημα ανάπτυξης λόγω της αμφίδρομης σχέσης της με τη φτώχεια: η αναπηρία μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο φτώχειας και η φτώχεια μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο της αναπηρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΒΟΗΘΗΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (ASSISTIVE TECHNOLOGY)

Σύμφωνα με τους Cook και Polgar (2015), ο όρος βοηθητική τεχνολογία έχει δύο επίσημους και πιο συχνά αναφερόμενους ορισμούς. Η νομοθεσία των Ηνωμένων Πολιτειών ορίζει ως βοηθητική τεχνολογία οποιοδήποτε αντικείμενο, κομμάτι εξοπλισμού ή σύστημα προϊόντος ανεξαρτήτως αν αποκτήθηκε για εμπορικούς σκοπούς από ήδη υπάρχων απόθεμα, τροποποιημένο ή προσαρμοσμένο ώστε να αυξάνει, να διατηρεί ή να βελτιώνει λειτουργικές ικανότητες ατόμων με κινητικά προβλήματα. Ο δεύτερος ορισμός προέρχεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO), ο οποίος αναφέρει την βοηθητική τεχνολογία ως οποιοδήποτε προϊόν, όργανο, εξοπλισμό ή τεχνολογία προσαρμοσμένη ή ειδικά σχεδιασμένη για τη βελτίωση της λειτουργίας ενός ατόμου με κινητικά προβλήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το 1979 ξεκίνησε η κινητοποίηση με την ίδρυση του κέντρου πόρων Breaking New Ground του πανεπιστημίου Purdue και του προγράμματος Outreach όπου άρχισε η προετοιμασία διαφόρων υλικών πόρων για αγρότες με κινητικά προβλήματα. Αργότερα σημαντική ήταν η ίδρυση της Life Essentials στη Lafayette της Indiana στα τέλη της δεκαετίας του 80' όπου ήταν οι πρώτοι που σχεδίασαν, κατασκεύασαν και προώθησαν την βοηθητική τεχνολογία. Παράδειγμα αποτελεί η κατασκευή ανελκυστήρα σε ελκυστήρα για πρόσβαση του χειριστή στο κάθισμα. Το 1990 καθιερώθηκε το πρόγραμμα USDA AgrAbility το οποίο συνεργάζεται με πολλά κράτη και μη κερδοσκοπικές οργανώσεις προσφέροντας βοήθεια μέχρι σήμερα σε πολλές περιπτώσεις αγροτών με κινητικά προβλήματα να επιστρέψουν στην εργασία τους. (Field & Jones as mented in Lessenger, 2006)

Εικόνα 3.1. Βοήθεια κινητικότητας με κινητήρα Ventrac για χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων που επιθυμούν πρόσβαση σε ανώμαλο έδαφος. (Field & Jones as mented in Lessenger, 2006)

3.2. ΤΥΠΟΙ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ ΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Από τις αρχές της δεκαετίας του 80' έγιναν οι πρώτες αναζητήσεις τρόπων ώστε οι αγρότες με κάποιο τραυματισμό να μπορέσουν να συνεχίσουν να χειρίζονται τα γεωργικά τους μηχανήματα με ιδιοκατασκευές. Δημιουργήθηκαν τρεις κατηγορίες ανελκυστήρων για την πρόσβαση ενός χρήστη σε γεωργικό ελκυστήρα:

- Ανελκυστήρας κάθετης αναρτώμενης ανύψωσης με βαρούλκο
- Ανελκυστήρας με πλατφόρμα κάθετης ανύψωσης με βαρούλκο ή υδραυλικά
- Ανελκυστήρας ανύψωσης με βαρούλκο με χρήση καθίσματος

Κάθε μία από αυτές τις μεθόδους λειτούργησε αλλά παρουσίαζε προβλήματα ασφαλείας ή βασιζόταν σε μεγάλο βαθμό σε ένα δεύτερο άτομο.

Στην εικόνα 3.2 φαίνεται το πρωτότυπο του ανελκυστήρα με κάθισμα.

Εικόνα 3.2. Πρωτότυπος ανελκυστήρα με κάθισμα(Yoder, Stoller & Field, 2000)

Στη συνέχεια γίνεται σύγκριση των χαρακτηριστικών (πιν 3.1.) των διαφορετικών τύπων ανελκυστήρων που σχεδιάστηκαν (Yoder, Stoller & Field, 2000).

Πίνακας 3.1. Σύγκριση τύπων ανελκυστήρων και των χαρακτηριστικών αυτών

ΒΑΣΗ	ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΩΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
Μεμονωμένο μηχάνημα	Πρόσβαση από και προς την τοποθεσία του μηχανήματος	Πρόσβαση σε ένα μόνο μηχάνημα
Ανεξάρτητο	Πρόσβαση σε απεριόριστες μηχανές	Οι μηχανές είναι προσβάσιμες μόνο από τη θέση του ανελκυστήρα
ΤΥΠΟΣ		
Πλατφόρμα όρθιας στάσης	Λιγότερο ακριβή επιλογή	Ο χειριστής πρέπει να είναι σε θέση να σταθεί
Πλατφόρμα αναπηρικής καρέκλας	Πρόσβαση στο αμαξίδιο οποιαδήποτε στιγμή	Μεγάλα και ογκώδη & Μεγάλες αποστάσεις μεταφοράς
Παράλληλη σύνδεση	Απλό στην κατασκευή	Ελάχιστη απόσταση ανύψωσης
Ανελκυστήρας με καρέκλα ολίσθησης	Φθινό στην κατασκευή	Εξαρτάται από τη δύναμη του βαρούλκου
ανακλινόμενο βραχίονα	Μεγαλύτερο εύρος κίνησης προς όλες τις κατευθύνσεις & Μεγαλύτερη προσέγγιση (οριζόντια και κάθετη)	Κόστος
ΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ		
Υδραυλικά	Ικανότητα διαφυγής Πιο ανθεκτικό σε σκληρά περιβάλλοντα	Αναγκη επιπλέον τροποποιήσεων & πιο ακριβά εξαρτήματα
Ηλεκτρικά		
βαρούλκο	Λιγότερο ακριβή επιλογή	Ασφάλεια
γραμμικός ενεργοποιητής	Φτιαγμένο κατά παραγγελία	Περιορισμένη εμβέλεια κίνησης
αλυσίδα	Εύκολη επισκευή	Ανάγκη περισσότερης δύναμης
κοχλία	Δημιουργεί μεγάλη δύναμη και Αποτρέπει την ελεύθερη περιστροφή ή τις πτώσεις	Κόστος

Ο ανελκυστήρας με κάθισμα είναι ίσως ο πιο δημοφιλής τρόπος ανύψωσης για άτομα με σημαντικές κινητικές δυσκολίες (εικ. 3.3). Ο χειριστής πρέπει να μεταφερθεί από μία καθιστή θέση σε επίπεδο εδάφους (όπως την αναπηρική του καρέκλα ή κάποιο όχημα) ως την καρέκλα του ανελκυστήρα και στη συνέχεια στη θέση του χειριστή. Υπάρχει και η περίπτωση σε κάποια μοντέλα το κάθισμα ανύψωσης να χρησιμεύει και ως κάθισμα χειριστή περιορίζοντας έτσι τις μεταφορές σε μια (Ehlers, Field, & Stoller, 2018).

Εικόνα 3.3. Μεταφορά χρήστη σε ελκυστήρα (Ehlers, Field, & Stoller, 2018)

Εικόνα 3.4. Ανελκυστήρας με κάθισμα κατακόρυφης ανύψωσης (Ehlers & Field, 2018)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟ ΚΑΙ ΣΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

Το τσιμέντο, το γρασίδι, το χαλίκι, η λάσπη και το οργωμένο χώμα βρίσκονται συνήθως σε ένα αγρόκτημα. Κάθε μία από αυτές τις επιφάνειες παρουσιάζει μοναδικά προβλήματα και είναι απαραίτητο για ένα άτομο σε αναπηρική καρέκλα να μπορεί να μετακινείται σε τέτοιου είδους υποστρώματα (Stuthridge & Field, 2012).

Τις λασπώδεις ή υγρές περιοχές ένα άτομο με αναπηρικό αμαξίδιο μπορεί να είναι δύσκολο να τις διασχίσουν, εξαιτίας του κινδύνου να κολλήσουν σε μαλακό έδαφος και της δυσκολίας χειρισμού λερωμένων, υγρών και ολισθηρών ζαντών. Η αναπηρική καρέκλα Renegade (εικ. 4.1) εξαλείφει το πρόβλημα του χειρισμού υγρών ή λασπωδών ζαντών, χρησιμοποιώντας ένα ρυθμιζόμενο σύστημα προώθησης με χειροκίνητο σύστημα κίνησης.

Εικόνα 4.1. Αναπηρικό αμαξίδιο με χειροκίνητο σύστημα κίνησης (Stuthridge & Field, 2012)

Ακόμη, η πυκνή βλάστηση μπορεί να εμποδίσει την πρόσβαση στους γεωργούς που χρησιμοποιούν αναπηρικές καρέκλες και παρόμοιες συσκευές κινητικότητας που επιθυμούν να επιθεωρήσουν τις καλλιέργειες τους.

Εικόνα 4.2. Δυσκολία εκτέλεσης γεωργικών καθηκόντων λόγω πυκνής βλάστησης (Stuthridge & Field, 2012)

Υπάρχουν κατασκευαστές αναπηρικών καρεκλών που προσφέρουν την επιλογή να ανυψώσουν τον χειριστή σε μια υποστηριζόμενη όρθια στάση, η οποία μπορεί να είναι πολύτιμη για την εκτέλεση ποικίλων καθηκόντων γύρω από το αγρόκτημα, καθώς και να βελτιώσει τις δυνατότητες προβολής όταν αντιμετωπίζουν κλειστές περιφράξεις ή άλλα οπτικά εμπόδια. Η αλλαγή στάσεων μεταξύ καθιστής και όρθιας βελτιώνει τη ροή του αίματος και μπορεί να προσφέρει επιπλέον οφέλη στον χρήστη (εικ. 4.3).

Εικόνα 4.3. Αναπηρική καρέκλα με υποστηριζόμενη όρθια στάση (Stuthridge & Field, 2012)

Χρειάζεται επίσης να σημειωθεί η ανάγκη μεταφοράς των αμαξιδίων ως τον αγρό. Υπάρχουν μηχανισμοί μεταφοράς αναπηρικών αμαξιδίων που τοποθετούνται πάνω στην οροφή ενός αυτοκινήτου. Αυτοί οι μηχανισμοί είναι εξοπλισμένοι με συσκευές που ανυψώνουν και αποθηκεύουν την αναπηρική καρέκλα. Οι περισσότεροι αγρότες προτιμούν τα «pick-up» φορτηγά και τα θεωρούν απαραίτητα για την ολοκλήρωση πολλών εργασιών του αγροκτήματος. Υπάρχουν ανελκυστήρες για «pick-up» φορτηγά που ανεβάζουν την αναπηρική καρέκλα και την αποθηκεύουν στην καρότσα του φορτηγού. Πολλοί από αυτούς τους τύπους ανελκυστήρων δεν αποθηκεύουν την καρέκλα έτσι ώστε να προστατεύεται από το περιβάλλον, με αποτέλεσμα να βραχεί και να λερωθεί. Για το λόγο αυτό, προτιμάται μια εκτεταμένη καμπίνα που παρέχει χώρο για την αποθήκευση της αναπηρικής καρέκλας μέσα στην καμπίνα. Τα φορτηγά αυτά μπορούν να προσαρμοστούν έτσι ώστε να γίνεται μεταφορά του αναπηρικού αμαξιδίου σε ελκυστήρα ή άλλο εξοπλισμό (εικ. 4.4).

Εικόνα 4.4. Καμπίνα αποθήκευσης αμαξιδίου και σύστημα μεταφοράς σε ελκυστήρα (Stuthridge & Field, 2012)

Αλλαγές που θα βοηθούσαν να είναι πιο προσβάσιμο το αγρόκτημα με τη χρήση αναπηρικής καρέκλας είναι οι παρακάτω:

Σχετικά με Τα αμαξίδια

- Τοποθέτηση ελαστικών υψηλής επίλευσης που μπορούν να βοηθήσουν στην αποτροπή βύθισης του οχήματος σε ασταθή υποστρώματα.
- Χρήση αναπηρικής καρέκλας ειδικά σχεδιασμένης για χρήση εκτός δρόμου.
- Χρήση μαξιλαριού με αφρό στο κάθισμα για τη μείωση της μετάδοσης των δονήσεων στη σπονδυλική στήλη.

Σχετικά με το υπόστρωμα

- Διατήρηση και συμπίεση του υποστρώματος ώστε να αντισταθεί στην παραμόρφωση με τροχοφόρα οχήματα και αναπηρικές καρέκλες.
- Μείωση των κενών μεταξύ των σωματιδίων του υποστρώματος, ακολουθούμενη από μηχανική συμπίεση.
- Ανοίγοντας περιοχές κυκλοφορίας χρησιμοποιώντας σκυρόδεμα ή άσφαλτο.
- Ενίσχυση της δομής υποστρώματος με χημικά συνδετικά μέσα (όπως το EMC Squared / Road Oyl).
- Σταθεροποίηση της δομής του υποστρώματος χρησιμοποιώντας ένα εσωτερικό δομικό μέλος. Τα κυψελοειδή συστήματα περιορισμού είναι παραδείγματα αυτής της μεθόδου, ειδικότερα το σύστημα TuffTrack.
- Παροχή σταθερής συνθετικής επιφάνειας απευθείας σε ασταθή υποστρώματα. Τα πορώδη πάνελ οδοστρώματος, όπως το GeoBlock, είναι εγκατεστημένα

πάνω σε επίπεδες επιφάνειες. Αν δεν ελεγχθεί, η βλάστηση θα αναπτυχθεί μέσω τέτοιων συστημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

5.1. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ Ή ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΑ ΠΑΝΩ ΑΚΡΑ

Τα γεωργικά μηχανήματα όπως τα τρακτέρ και οι θεριζοαλωνιστικές μηχανές έχουν αρκετές απαιτήσεις στον χειρισμό τους από άτομα που φέρουν προσθετικές συσκευές. Για το λόγο αυτό μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις/μετατοπίσεις ώστε οι γεωργοί να χρησιμοποιούν τα υγιή μέλη τους αντί των προσθετικών. Παράλληλα μπορούν να χρησιμοποιηθούν επεκτάσεις για ευκολότερη λαβή, όπως για παράδειγμα μακρύτερος μοχλός για το μοχλός επιταχύνσεως (εικ. 5.1) (Willkomm & Field, 1986).

Εικόνα 5.1. Πρόσθετος μοχλός σε μοχλό επιταχύνσεως (Willkomm & Field, 1986)

Σε μια άλλη περίπτωση στην οποία λείπουν και τα δύο χέρια έχει χρησιμοποιηθεί δακτύλιος επάνω στο τιμόνι για χειρολαβή (εικ. 5.2). Περιστρέφεται 360° και είναι εύκολο να γραπωθεί το άγκιστρο του προσθετικού μέλους (Willkomm & Field, 1986).

Εικόνα 5.2. Χρήση χειρολαβής σε σχήμα δακτυλίου επάνω σε τιμόνι (Willkomm & Field, 1986)

5.2. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ Ή ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΑ ΚΑΤΩ ΑΚΡΑ

Οι Ehlers, Stuthridge, Field & Geng (2017), υποστηρίζουν ότι οι επεκτάσεις μοχλών παρόλο που είναι απλοί και με χαμηλό κόστος, μερικές φορές δεν είναι δυνατό να δημιουργηθεί επαρκής έλξης μόνο με επέκταση μοχλού. Μπορεί να απαιτούν υπερβολική δύναμη για τη λειτουργία του χειριστηρίου, γεγονός που μπορεί με τη σειρά του να αυξήσει τον κίνδυνο δευτερογενούς τραυματισμού.

Λειτουργούν μόνο με δύναμη έλξης επειδή είναι ευκολότερα ελεγχόμενη.

Στις εικόνες 5.3 και 5.4 φαίνονται οι επεκτάσεις χειρομοχλών πάνω σε ένα ποδομοχλό συμπλέξεως και ποδομοχλών πεδήσεως.

Εικόνα 5.3. Επέκταση ποδομοχλού συμπλέξεως(Ehlers, Stuthridge, Field & Geng, 2017)

Εικόνα 5.4. Επέκταση ποδομοχλού πεδήσεως (Ehlers, Stuthridge, Field & Geng, 2017)

5.3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ

Επιπλέον, υπάρχουν ενσύρματα ή ασύρματα τηλεχειριστήρια (εικ. 5.5) που επιτρέπουν τους χρήστες να ελέγχουν το μηχάνημα από μέσα ή πρόσθετα μηχανήματα από απόσταση. Επειδή όμως είναι συσκευή που μπορεί να εμφανίσει κάποια δυσλειτουργία συνιστάται να υπάρχει εναλλακτική λύση.

Εικόνα 5.5. Ασύρματος τύπος τηλεχειριστηρίου (Ehlers, Stuthridge, Field & Geng, 2017)

Η οπτική αναγνώριση των χειριστηρίων μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο σφάλματος κατά τη λειτουργία του μηχανήματος. Αυτό μπορεί να είναι σημαντικό όχι μόνο για τον χειριστή, αλλά και για άλλους που βρίσκονται κοντά, οι οποίοι θα μπορούσαν να τραυματιστούν από ακούσια ενεργοποίηση του μηχανήματος ή οποιωνδήποτε εξαρτημάτων. Παρακάτω παρουσιάζονται δύο τύποι οπτικής αναγνώρισης: με έγχρωμη κωδικοποίηση (εικ. 5.6) και με γραφικά σύμβολα (εικ. 5.7).

Εικόνα 5.6. Χειριστήριο οπτικής ανάγνωσης με γραφικά σύμβολα (Ehlers, Stuthridge, Field & Geng, 2017)

Εικόνα 5.7. Χειριστήριο οπτικής ανάγνωσης με έγχρωμη κωδικοποίηση (Ehlers, Stuthridge, Field & Geng, 2017)

Οι ανελκυστήρες έχουν τη δυνατότητα να ελέγχονται από κάποια μορφή ενσύρματης ή ασύρματης ηλεκτρικής συσκευής. Στα νεώτερα μοντέλα, μόνο ανελκυστήρες πλατφόρμας ελέγχονται με ενσύρματους διακόπτες, ενώ οι ανελκυστήρες με καρέκλα και αυτοί με ολίσθηση ελέγχονται από φορητό ασύρματο χειριστήριο μπρελόκ (εικ. 5.8). Αυτό μπορεί να λειτουργήσει τον ανελκυστήρα για περίπου 30-35 ώρες με μία μόνο φόρτιση. Προσφέρει στους χρήστες τη δυνατότητα να τοποθετούν ανεξάρτητα καθίσματα ανύψωσης είτε από άλλο μηχάνημα είτε από το εσωτερικό του οχήματος. Η δυνατότητα ασύρματου ελέγχου του ανελκυστήρα ωφελεί τόσο το αποκλειστικό μηχάνημα όσο και τα ανεξάρτητα μοντέλα, καθώς ο χειριστής είναι σε θέση να μετακινήσει το κάθισμα σε μια πιο κατάλληλη θέση αποθήκευσης, για να μεγιστοποιήσει την ορατότητα κατά την εργασία στο χωράφι και να κλείσει την πόρτα της καμπίνας (Ehlers & Field, 2018).

Εικόνα 5.8. Ασύρματο χειριστήριο μπρελόκ (Ehlers & Field, 2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. AGRABILITY

Οι Schuler και Novak (2004), αναφέρουν ένα πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από το Κογκρέσο των ΗΠΑ, το AgrAbility που διαχειρίζεται ένα δίκτυο που συνδέει την έρευνα, την επιστήμη και την τεχνολογία για να καλύψει τις ανάγκες των ανθρώπων με κινητικά προβλήματα όπου ζουν και εργάζονται. Μέσω διαγωνισμών, επιχορηγούνται πανεπιστήμια που έχουν συνάψει συνεργασία με τουλάχιστον έναν μη κερδοσκοπικό φορέα παροχής υπηρεσιών για την παροχή εκπαίδευσης και συνδρομής σε γεωργούς με κινητικά προβλήματα και στις οικογένειές τους. Οι υπηρεσίες του προγράμματος AgrAbility είναι διαθέσιμες σε οποιοδήποτε εξειδικευμένο άτομο που ασχολείται με την παραγωγή αγροτικών προϊόντων χωρίς διακρίσεις.

Το Εθνικό Έργο Αγροτικής Ανάπτυξης (NAP) και τα 24 Κρατικά και Περιφερειακά Έργα Αγροτικής Ανάπτυξης (SRAPs) είναι τα μόνα προγράμματα στις ΗΠΑ που λειτουργούν αποκλειστικά για να βοηθήσουν τους αγρότες με κινητικά προβλήματα να παραμείνουν στην παραγωγική γεωργία.

Περιπτώσεις ατόμων του προγράμματος με κινητικά προβλήματα , είναι:

- ακρωτηριασμός,
- αρθρίτιδα,
- τυφλότητα ή μειωμένη όραση,
- καρκίνος,
- εγκεφαλική παράλυση,
- κώφωση ή εξασθένιση της ακοής,
- διαβήτης,
- πολλαπλή σκλήρυνση,
- αναπνευστικά προβλήματα,
- τραυματισμός σπονδηλικής στήλης,
- εγκεφαλικό και
- εγκεφαλικές κακώσεις.

Ενώ τροποποιήσεις στα γεωργικά μηχανήματα που λαμβάνουν χώρα είναι:

- Χρήση ανελκυστήρα σε Γεωργικό Ελκυστήρα (εικ. 6.1)
- Προσθήκη σκαλοπατιών / κάγκελων για στήριξη με τα χέρια (εικ. 6.2)
- Εγκατάσταση κατάλληλων συστημάτων στα καθίσματα
- Προσθήκη χειροκίνητων χειριστηρίων και αυτόματης σύνδεσης

Εικόνα 6.1. Γεωργικός Ελκυστήρας με τοποθέτηση ανελκυστήρα με κάθισμα (Schuler & Novak 2004)

Εικόνα 6.2. Τοποθέτηση σκαλοπατιών και κάγκελων για διευκόλυνση ανάβασης (Schuler & Novak, 2004)

6.2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΡΟΤΩΝ ΤΟΥ AGRABILITY

Οι Schuler, Adams & Meyer (2005), συνέλλεξαν δεδομένα από τους αγρότες του προγράμματος AgrAbility, που αφορούν τα αίτια και το είδος των κινητικών προβλημάτων τους, έχοντας υπόψη τον τύπο της γεωργικής εκμετάλλευσης καθώς και πως σχετίζονται αυτά με την ηλικία και το φύλο. Οι ακρωτηριασμοί αντιπροσωπεύουν το 11% των αγροτών και των κτηνοτρόφων (Waldera, Heckathorne, Parker & Fatone, 2013).

Παρακάτω αναφέρονται τα πιο σημαντικά σημεία της έρευνας.

Τύποι εκμετάλλευσης:

Οι τύποι γεωργικής εκμετάλλευσης που εμφάνισαν περισσότερα άτομα με κινητικά προβλήματα είναι η γαλακτοπαραγωγή, η κτηνοτροφία, εκμεταλλεύσεις παραγωγής χορτοδοτικών φυτών και η καλλιέργεια σιτηρών.

Συχνότερα κινητικά προβλήματα:

Οι πέντε πιο συχνές επιβαρύνσεις στην υγεία των αγροτών, ανεξάρτητα από τον τύπο εκμετάλλευσης, είναι: παραπληγία, τραυματισμός πλάτης, τραυματισμοί αρθρώσεων, ορθοπεδικός τραυματισμός και αρθρίτιδα. Ο τραυματισμός της πλάτης, αρθρώσεων, η αρθρίτιδα, το εγκεφαλικό επεισόδιο και ο ορθοπεδικός τραυματισμός εμφανίζονται πολύ συχνά στους προαναφερθέντες τύπους αγροκτημάτων. Ενώ οι γαλακτοπαραγωγοί είναι αυτοί που εμφάνισαν τους περισσότερους τραυματισμούς πλάτης και αρθρώσεων, αρθρίτιδα και ορθοπεδικούς τραυματισμούς.

Ηλικίες:

Τα περισσότερα άτομα με κινητικά προβλήματα ήταν ηλικίας 19- 35 και παρουσίασαν παραπληγία της σπονδυλικής στήλης.

Αίτια:

Ως αίτια που προκάλεσαν κινητικά προβλήματα αναφέρονται τα τροχαία περιστατικά και τα ατυχήματα με γεωργικά μηχανήματα εκ των οποίων το πιο συχνό είναι ο Γεωργικός Ελκυστήρας με πιθανότερο αποτέλεσμα τον ακρωτηριασμό αλλά και παραπληγία και τετραπληγία, κάποιο πέσιμο η χτύπημα από κάποιο ζώο.

Φύλο:

Για τις γυναίκες τα μεγαλύτερα ποσοστά αφορούν κινητικά προβλήματα, όπως πολλαπλή σκλήρυνση και αρθρίτιδα ενώ για τους άνδρες παραπληγία της σπονδυλικής στήλης και τραυματισμός της πλάτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ (SECONDARY INJURIES)

Σύμφωνα με τους Mathew et al. (2011), οι γεωργοί, ιδιαίτερα οι ασχολούμενοι καιρό με το επάγγελμα, ύστερα από κάποιο τραυματισμό που μπορεί να τους προκαλέσει κινητικά προβλήματα είναι πολύ πιθανό να θέλουν επιστρέψουν στην καθημερινότητά τους κάνοντας αυτό που αγαπούν. Αυτό το καταφέρνουν με τη χρήση βοηθητικών τεχνολογιών που όμως πολλές φορές κατασκευάζουν ή τροποποιούν οι ίδιοι. Αυτού του είδους οι κατασκευές ενδεχομένως να αυξήσουν τον κίνδυνο για δευτερογενείς τραυματισμούς.

Ολοκληρώνοντας την έρευνά τους οι Mathew et al. (2011), συμπεραίνουν ότι σημαντικό ρόλο παίζει και το περιβάλλον εργασίας, όπου λόγω περιορισμού των ικανοτήτων του σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές παραμέτρους όπως, οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες, κακή κατάσταση των βοηθητικών τεχνολογιών, και το ανώμαλο έδαφος που μειώνει τη σταθερότητα ο αγρότης μπορεί να τραυματιστεί δευτερογενώς ολοκληρώνοντας μια εργασία αν δεν ληφθούν τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα.

Όπως αναφέρουν και οι Willkomm και Novak (2008), η αγροτική ζωή έχει απαιτήσεις που οι αναπηρικές καρέκλες και οι βοηθητικές συσκευές δεν έχουν σχεδιαστεί για τέτοιους σκοπούς. Παρόλα αυτά η βοηθητική τεχνολογία υποστηρίζει για περισσότερα από 25 χρόνια τους γεωργούς στην εργασία τους. Ύστερα από τη χρήση τέτοιων συσκευών αποδείχτηκε ότι υπάρχει κίνδυνος για δευτερογενείς τραυματισμούς. Τέτοιες καταστάσεις όμως μπορούν να αποφευχθούν με κατάλληλες βελτιώσεις στις βοηθητικές συσκευές αν λειφθούν υπ όψιν οι τροποποιήσεις που προτείνουν οι ίδιοι οι γεωργοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΑΓΡΟΤΕΣ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο Α. Προκόπιος (2019), γεωπόνος εργαζόμενος στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Αλιείας Θεσσαλονίκης, υποστηρίζει πως και στην Ελλάδα μπορούν αγρότες με κινητικά προβλήματα να χειρίζονται γεωργικά μηχανήματα εφόσον πληρούνται κάποιες προϋποθέσεις που θέτει η κυβέρνηση. Πιο συγκεκριμένα, από το διάταγμα 333/1977 σε συνδυασμό και με τις δύο διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου Γεωργίας, ένας αγρότης υποψήφιος απόκτησης άδειας οδήγησης ή χειρισμού ενός γεωργικού μηχανήματος πρέπει να βγάλει πιστοποιητικό ότι δεν πάσχει από ψυχική ή σωματική ασθένεια, οργανική ανεπάρκεια ή λειτουργικής ή κάποιας ανατομικής έλλειψης ικανή να εμποδίσει τον ασφαλή χειρισμό και οδήγηση του γεωργικού μηχανήματος. Αντίστοιχα και για την ικανότητα όρασης και ακοής. Σε μονόφθαλμο υποψήφιο επιτρέπεται να δοθεί άδεια εφόσον έχει περάσει 5ετία από την απώλεια ή βλάβη του οφθαλμού και ο υγιής οφθαλμός λειτουργεί φυσιολογικά. Εφόσον διαγνωστεί ελαττωματικότητα ενός άκρου, άνω ή κάτω, γίνεται παραπομπή σε επιτροπή εξέτασης σε πραγματικές συνθήκες χειρισμού και οδήγησης. Πρέπει να γίνονται οι απαραίτητες προσθήκες και τροποποιήσεις στα μηχανήματα των ίδιων των αγροτών (π.χ. επιμήκυνση ποδομοχλού φρένων και μεταφορά του συστήματος πεδήσεως στο χέρι κ.α.) όπως υποδεικνύεται από τις εξεταστικές επιτροπές. Όπως επίσης προϋπόθεση αποτελεί οι μετατροπές να γίνονται από συνεργείο της αντιπροσωπίας του μηχανήματος παράλληλα με πιστοποιητικό καλής κατασκευής. Τέλος, η χορήγηση άδειας οδήγησης επιτρέπεται και σε κωφαλάλους για την εξυπηρέτηση όμως των δικών τους μόνο εκμεταλλεύσεων.

Το Κέντρο Ηνίοχος/ Εκα (Π.Ε., 2018), το οποίο αποτελεί πρότυπο Κρατικό κέντρο Αξιολόγησης Ικανότητας και Προετοιμασίας Οδήγησης για άτομα με κινητικά προβλήματα, επισημαίνει πως οι Έλληνες γεωργοί σε περίπτωση κάποιου τραυματισμού που θα γίνει αιτία κινητικού προβλήματος συνήθως επιλέγουν να λάβουν αναπηρική σύνταξη και να μην επιστρέψουν στην εργασία τους. Στην περίπτωση όμως που αποφασίσουν να επιστρέψουν συνήθως γίνεται με χρήση αυτοδημιούργητων κατασκευών που τους διευκολύνουν να εκπληρώσουν τα καθήκοντά του επαγγέλματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (2003), διεξάγοντας έρευνα για τα «άτομα με προβλήματα υγείας ή αναπηρία» καταλήγει πως το 18,2 % του πληθυσμού της χώρας αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα υγείας ή κάποια αναπηρία και πως περισσότερα από τα μισά άτομα βρίσκονται σε ηλικίες άνω των 65 ετών. Το ποσοστό ανεργίας για τα άτομα αυτά είναι μικρότερο από το αντίστοιχο ποσοστό του γενικού πληθυσμού (8,9% έναντι 9,6%). Επίσης το 84% των ατόμων αυτών είναι οικονομικά μη ενεργά, έναντι 58% του γενικού πληθυσμού.

Υστερα από έρευνα για τα εργατικά ατυχήματα (Πίν. 9.1) της ΕΛΣΤΑΤ το προκύπτει:

Πίνακας 9.1. Εργατικά ατυχήματα κατά ομάδες ηλικιών και φύλο, 2016 (Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2018)

2016					
Ομάδες Ηλικιών	Εργατικά ατυχήματα			εκ των οποίων θανατηφόρα	
	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Σύνολο	4.739	3.432	1.307	43	4
έως 15 ετών	-	-	-	-	-
15- 19	25	16	9	1	-
20- 24	291	219	72	1	-
25- 29	555	418	137	-	-
30- 34	606	457	149	3	-
35- 39	745	542	203	8	1
40- 44	735	521	214	10	1
45- 49	714	519	195	4	-
50- 54	544	373	171	8	2
55- 59	397	280	117	6	-
60- 64	109	77	32	1	-
65 και άνω	18	10	8	1	-

Από τα 4.739 εργατικά ατυχήματα το έτος 2016, τα περισσότερα συνέβησαν σε άτομα της ηλικιακής ομάδας 35-39 ετών (745 ατυχήματα), και σε άτομα της ηλικιακής ομάδας 40-44 ετών (735 ατυχήματα).

Από τα 47 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα το έτος 2016, 11 ατυχήματα συνέβησαν σε άτομα της ηλικιακής ομάδας 40-44 ετών και άλλα 10 ατυχήματα σε άτομα της ηλικιακής ομάδας 55-54 ετών (ΕΛΣΤΑΤ, 2018).

Εργατικά ατυχήματα στη γεωργία, δασοκομία και αλιεία το 2016:

Από τα 4.739 ατυχήματα τα 84 ήταν στη γεωργία, δασοκομία και αλιεία και 1 θανατηφόρο από τα 47 συνολικά.

Ενώ κατά επάγγελμα, από τα 4.739 ατυχήματα στα 70 ήταν ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς με 1 θάνατο από τα 47 συνολικά θανατηφόρα ατυχήματα (ΕΛΣΤΑΤ, 2018).

Παλαιότερη πιο ειδική έρευνα της ΕΛΣΤΑΤ παρουσιάζει πληροφορίες για τα ατυχήματα και τα προβλήματα υγείας που σχετίζονται με την εργασία όπως φαίνονται παρακάτω:

Πίνακας 9.2. Πλήθος ατυχημάτων κατά τη διάρκεια της εργασίας τους κατά φύλο (ΕΛΣΤΑΤ, 2014).

	ΣΥΝΟΛΟ		ΦΥΛΟ			
			Ανδρες		Γυναίκες	
ΣΥΝΟΛΟ	3.933.317	100%	2.288.406	100%	1.644.911	100%
Είχαν τουλάχιστον ένα ατύχημα	68.850	1,8%	54.606	2,4%	14.245	0,9%
Δεν είχαν κανένα ατύχημα	3.586.919	91,2%	2.082.640	91,0%	1.504.279	91,5%
Δεν απάντησαν	277.547	7,1%	151.160	6,6%	126.387	7,7%

Πίνακας 9.3. Ατυχήματα κατά τη διάρκεια της εργασίας (ΕΛΣΤΑΤ, 2014).

	ΣΥΝΟΛΟ	Είχαν τουλάχιστον ένα ατύχημα	
ΣΥΝΟΛΟ	3.933.317	68.850	1,8%
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	468.628	10.748	2,3%

Πίνακας 9.4. Εμφάνιση προβλήματος υγείας που σχετίζεται με την εργασία κατά είδος προβλήματος και φύλο (ΕΛΣΤΑΤ, 2014).

	ΣΥΝΟΛΟ		ΦΥΛΟ			
			Άνδρες		Γυναίκες	
ΣΥΝΟΛΟ	7.083.877	100%	3.931.887	100%	3.151.990	100%
Αντιμετώπισαν κάποιο πρόβλημα υγείας	605.392	8,5%	331.386	8,4%	274.006	8,7%
Σε οστά, αρθρώσεις ή τους μύες: κυρίως σε αυχένα, ώμους ή χέρια	84.942	14,0 %	37.091	11,2%	47.851	17,5%
Σε οστά, αρθρώσεις ή τους μύες: κυρίως στα κάτω άκρα	112.525	18,6 %	49.766	15,0%	62.759	22,9%
Σε οστά, αρθρώσεις ή τους μύες: κυρίως στη μέση	161.374	26,7 %	91.831	27,7%	69.516	25,4%
Ακοής	3.542	0,6%	2.098	0,6%	1.444	0,5%
Πονοκέφαλοι, πόνος ή κόπωση οφθαλμών	15.979	2,6%	10.014	3,0%	5.965	2,2%

* Τα ποσοστά για τα είδη προβλημάτων υγείας αφορούν στα άτομα που αντιμετώπισαν προβλήματα υγείας

(Πίν. 9.4) Τα πιο κοινά προβλήματα υγείας αφορούν τα οστά, τις αρθρώσεις ή τους μύες, και επηρεάζουν τα άνω, τα κάτω άκρα και κυρίως τη μέση (14%, 18,6% και 26,7%, αντίστοιχα, όσων ανέφεραν προβλήματα υγείας). Επίσης, οι γυναίκες εμφανίζονται να δηλώνουν συχνότερα προβλήματα στα άκρα από τους άνδρες (ΕΛΣΤΑΤ, 2014).

Πίνακας 9.5. Εμφάνιση προβλήματος υγείας που σχετίζεται με την εργασία σύμφωνα με το επάγγελμα (ΕΛΣΤΑΤ, 2014).

	ΣΥΝΟΛΟ	Αντιμετώπισαν κάποιο πρόβλημα υγείας	
ΣΥΝΟΛΟ	7.083.877	605.392	8,5%
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	618.616	40.598	6,6%

Πίνακας 9.6. Πιο επικίνδυνοι παράγοντες για τη σωματική υγεία στην κύρια εργασία κατά φύλο (ΕΛΣΤΑΤ, 2014).

	ΣΥΝΟΛΟ		ΦΥΛΟ			
			Άνδρες		Γυναίκες	
ΣΥΝΟΛΟ	3.535.005	100%	2.076.453	100%	1.458.552	100%
Δύσκολες στάσεις ή κινήσεις	515.723	14,6%	279.364	13,5%	236.359	16,2%
Χειρισμό βαρέων φορτίων	330.905	9,4%	252.793	12,2%	78.112	5,4%
Ισχυρούς θορύβους ή δονήσεις	61.813	1,7%	49.273	2,4%	12.540	0,9%
Χημικά, σκόνη, αναθυμιάσεις, καπνούς ή αέρια	293.351	8,3%	204.396	9,8%	88.955	6,1%
Έντονη οπτική συγκέντρωση	360.597	10,2%	195.342	9,4%	165.255	11,3%
Κίνδυνο ατυχημάτων	267.666	7,6%	213.052	10,3%	54.613	3,7%
Τίποτα από τα παραπάνω	1.503.654	42,5%	767.961	37,0%	735.693	50,4%
Δεν απάντησαν	201.295	5,7%	114.272	5,5%	87.024	6,0%

(Πίν. 9.6) Ο παράγοντας που αναφέρθηκε συχνότερα ως ο πιο επικίνδυνος ήταν οι δύσκολες στάσεις ή κινήσεις (14,6%). Οι άνδρες εμφανίζονται περισσότερο εκτεθειμένοι σε δύσκολες στάσεις/κινήσεις, βαριά φορτία, χημικές ουσίες/σκόνη/αναθυμιάσεις και κίνδυνο ατυχημάτων, ενώ οι γυναίκες σε δύσκολες στάσεις/κινήσεις και έντονη οπτική συγκέντρωση. Σημειώνεται επίσης ότι, συνολικά, σχεδόν το 50% των ατόμων ανέφεραν κάποιον από τους παραπάνω παράγοντες ως επικίνδυνο για τη σωματική τους υγεία, περισσότερο οι άνδρες παρά οι γυναίκες (ΕΛΣΤΑΤ, 2014).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο κίνδυνος για ατυχήματα στον αγροτικό τομέα που σχετίζονται με την εργασία μπορεί να γίνουν αιτία τραυματισμού ή θνησιμότητας.

Ύστερα από τη μελέτη που πραγματοποιήθηκε έχει καταστεί σαφές πως υπάρχουν τρόποι για τους αγρότες με κινητικά προβλήματα να αποκατασταθούν επαγγελματικά και να μπορούν να χρησιμοποιούν τον γεωργικό εξοπλισμό τους ύστερα από τροποποιήσεις ανά περίπτωση. Οι οργανισμοί και τα προγράμματα που συμβάλλουν στην αποκατάσταση δεν είναι πολλοί, παρόλα αυτά είναι αξιόλογο το έργο του AgrAbility με σημαντική προσφορά στους αγρότες με κινητικά προβλήματα. Όσον αφορά την πρόσβαση στο γεωργικό εξοπλισμό από άτομα με περιορισμένη κινητικότητα, σπουδαίο ρόλο κατέχουν οι βοηθητικές τεχνολογίες οι οποίες προσφέρουν σημαντική υποστήριξη στην εκπλήρωση των γεωργικών εργασιών. Ωστόσο το κύριο κριτήριο που πρέπει να χρησιμοποιείται κατά το σχεδιασμό, την κατασκευή ή την απόκτηση τους είναι η ασφάλεια. Διότι όπως προκύπτει η χρήση μη ασφαλών τεχνολογιών πιθανών προερχόμενων από ιδιοκατασκευές μπορεί να αποβούν μοιραίες και να προκαλέσουν δευτερογενείς τραυματισμούς. Στον Ελληνικό χώρο υπάρχει αντίστοιχη νομοθεσία που καλύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό την περίπτωση ατόμων με κινητικά προβλήματα σε σχέση με τη χρήση γεωργικών μηχανημάτων αλλά δεν είναι ευρύτερα γνωστό. Όπως επίσης είναι δύσκολο να βρεθούν δεδομένα ή δεν έχουν γίνει έρευνες που να καλύπτουν το θέμα αυτό.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής, αυτό που χρειάζεται στο μέλλον είναι εξειδικευμένες δημογραφικές έρευνες που περιγράφουν τον γενικό πληθυσμό των αγροτών και των κτηνοτρόφων με κινητικά προβλήματα. Επιπλέον, σημαντικό να ερευνηθεί εάν έχουν επιστρέψει στην εργασία τους μετά από τραυματισμό που τους κατέστησε άτομα με ειδικές ανάγκες και τι μεθόδους εφάρμοσαν για να το καταφέρουν αυτό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Cook, A. M. and Polgar, J. M., (2015), *Assistive Technologies: Principles & practice* [online], 4th ed., Mosby: Elsevier. Ανακτήθηκε από:
https://books.google.gr/books?hl=el&lr=&id=ODWaBQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&ots=IF663usQSa&sig=4W9VHFf27p3VeFpHPcHwtn7jVg&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false [24 Απριλίου, 2019].
- Ehlers, S. G., Field, W. E., (2018), “Accessing and operating agricultural machinery: Advancements in assistive technology for users with impaired mobility”, *Assistive Technology*. Ανακτήθηκε από:
<https://agrability.osu.edu/sites/agrability/files/imce/Accessing%20and%20operating%20agricultural%20machinery%20Advancements%20in%20assistive%20technology%20for%20users%20with%20impaired%20mobility.pdf> [22 Απριλίου 2019]
- Field, W. E., & Jones, P. (2006), *Disability in Agriculture.*, In Lessenger, J. E. (Ed), *Agricultural Medicine: A Practical Guide.*, pp. 70-80, U.S.A.: Springer Science+Business Media,Inc.
- Mathew, S.N., Field, W.E., French, B.F., (2011), “Secondary injury potential of assistive technologies used by farmers with disabilities: findings from case studies”, *Journal of Agromedicine*, Vol.16, pp. 210–225.
- Schuler, R. T. & Novak, M. E., (2004), “Adapting Farm Equipment for Workers with Disabilities”, *Commercial Vehicle Engineering Congress and Exhibition 2004*, USA October 26-28 2004, 400 Commonwealth Drive Warrendale USA, pp. 1-6.
- Schuler, R. T., Adams, L. N., Meyer, R. H., (2005), “National AgrAbility Project Demographic Analysis: Serving Farmers and Ranchers with Disabilities”, *American Society of Agricultural and Biological Engineers Annual International Meeting 2005*, ASABE 2005, Florida July 17- 20 2005, Tampa Convention Center, pp. 2- 13.

- Stuthridge, R.W. & Field, W.E. 2012, "Enhancing worksite mobility for farmers and ranchers with physical disabilities", *American Society of Agricultural and Biological Engineers Annual International Meeting 2012*, ASABE 2012, pp. 6224- 6240.
- Waldera, E. K., Heckathorne, C. W., Parker, M. & Fatone, S., (2013), "Assessing the prosthetic needs of farmers and ranchers with amputations", *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*, Vol. 8, No. 3, pp. 204-212.
- Willkomm, T. & Novak, M. (2008), "Secondary Injuries Experienced By Farmers Using a Wheelchair or a Prosthetic Device", *American Society of Agricultural and Biological Engineers Annual International Meeting 2008*, ASABE 2008, Rhode Island June 29- July 2 2008, Rhode Island Convention Center Providence, pp. 2-5.
- World Health Organization, (2001), *International classification of functioning, disability and health: ICF*, Geneva: World Health Organization. Ανακτήθηκε από: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/42407/9241545429.pdf> [29 Απριλίου, 2019]
- World Health Organization & World Bank, (2011), *World report on disability 2011*, Malta: World Health Organization. Ανακτήθηκε από: <http://www.who.int/iris/handle/10665/44575> [29 Απριλίου, 2019]
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, (2003), «ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ Ή ΑΝΑΠΗΡΙΑ», Αθήνα, 3 Ιουνίου 2003. Ανακτήθηκε από: <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO12/2002> [24 Απριλίου, 2019]
- Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2014), «ΕΙΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ», Πειραιάς, 21 Νοεμβρίου 2014. Ανακτήθηκε από: <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO26/-> [30 Δεκεμβρίου, 2018]
- Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2018), «ΕΡΕΥΝΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ, 2016», Πειραιάς, 29 Ιουνίου 2018. Ανακτήθηκε από: <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SHE03/-> [30 Δεκεμβρίου, 2018]

- Willkomm, T. M. & Field, W. E., (1986), Prosthetic and Worksite Modifications for Farmers with Upper Extremity Amputations, Breaking New Ground Technical Report, Purdue University. Ανακτήθηκε από: <http://www.agrability.org/wp-content/uploads/2015/11/ps03.pdf> [3 Μαΐου 2019]
- Ehlers, S. G., Stuthridge, R. W., Field, W. E., Geng, Q., (2017), Adaptive Hand Controls for Agricultural Machinery, In Smith, J. (Ed), AGRABILITY PLOWSHARES TECHNICAL REPORT. Ανακτήθηκε από: http://www.agrability.org/wp-content/uploads/2015/11/Plowshares_Hand_Controls_web.pdf [3 Μαΐου 2019]
- Ehlers, S. G., Field, W. E., Stoller, N., (2018), Agricultural Machinery Access Lifts: Design, Utilization, and Safety Issues, In Smith, J. (Ed), AGRABILITY PLOWSHARES TECHNICAL REPORT. Ανακτήθηκε από: http://www.agrability.org/wp-content/uploads/2018/02/LiftPlowshare_web.pdf [3 Μαΐου 2019]
- Yoder, A., Stoller, N., Field, W. E., (2000), New Concepts in Lift Attachments for Tractors and Combines, Special Breaking New Ground Technical Report, Purdue University. Ανακτήθηκε από: <http://www.agrability.org/wp-content/uploads/2015/11/ps08.pdf> [3 Μαΐου 2019]
- A. Προκόπιος (2019), (προσωπική επικοινωνία, 13 Μαΐου 2019)
- (Π.Ε., 2018), (προσωπική επικοινωνία, 30 Ιουλίου 2018)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Εικόνα Π1. Προεδρικό διάταγμα 333/1977

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 16 ΑΠΡΗΛΙΟΥ 1977

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΟΥ
107

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

332. Περί προλήψεως και καταστολής της φυματίωσης και βρουκελλώσεως των βοοειδών και του μελιταίου πυρετού των αιγοπροβάτων. 1
333. Περί πτυχίων χειριστών και άδειών οδηγήσεως γεωργικών μηχανημάτων. 2

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

- Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της από 21 Ιανουαρίου 1974 Συμβάσεως του Ελληνικού Δημοσίου και της Ήθαιρείας «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ — ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ» ως αυτή έτροποποιήθη μεταγενεστέρως, διά την επέκτασιν των έγκαταστάσεων των εν Εόβοις Μεταλλείων Λιμενίου και του εργοστασίου μαγνησιτικών περιμάτων κλίνδων. 3

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 332

Περί προλήψεως και καταστολής της φυματίωσης και βρουκελλώσεως των βοοειδών και του μελιταίου πυρετού των αιγοπροβάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπ' όψει :

1. Τάς διατάξεις του άρθρου 20 του νόμου 248/1914 περί οργανώσεως της Ζωοτεχνικής και Κτηνιατρικής Υπηρεσίας, ως ούτως συμπληρώθη διά του από 23 Ιανουαρίου 1936 Α.Ν. περί συμπληρώσεως του Ν. 248/1914.
2. Την υπ' αριθμ. 180/1977 γνώμοδότησιν του Συμβουλίου της Έπικρατείας, προτάσει του επί της Γεωργίας Υπουργού, αποφασίζομεν :

Άρθρον 1.

Μητρών — Σήμανσις βοοειδών.

Πάσαι αι εν Έλλάδι έκτεφεύμεναι διά γαλακτοπαραγωγής ή άναπαραγωγής άγγελίδες, αι μισχίδες άναπαραγωγής ηλικίας μεγαλύτερας των 6 εβδομάδων, ως και τά άρρενα βοοειδή άναπαραγωγής :

α) Δηλώνονται υποχρεωτικώς υπό των ιδιοκτητών των εις τό Άγροτικών Κτηνιαρείων της περιοχής ήτοι έρρίσται ή έκτροφή, διά της ύποβολής ειδικής προς τούτο δηλώσεως και έγγράφονται εις ειδικά βιβλία μητρώων βοοειδών, τηρουμένων έφ' έξής υπό των ως άνω κτηνιατρικών υπηρεσιών. Είς περιπτώσιν θανάτου, σφαγής, πωλήσεως ή μεταβιβάσεως της κυριότητος, λόγω θωρεάς κ.λ.π., των έγγεγραμμένων εις τά βιβλία μητρώων βοοειδών ή μεταφοράς της έκτροφής εις έτέραν περιοχήν, ή ιδιαιτέρας ύποχρεούται όπως δηλώση τούτο έγγράφως εις τό Άγροτικών Κτηνιαρείον εις τά βιβλία του όποιου φέρονται έγγεγραμμένα, και τό όποιον επίλαμβάνεται της διαγραφής αυτών έκ των μητρώων ή της μεταγραφής του.

β) Σημάνονται υποχρεωτικώς διά διαστίσεως (τατουάζ) εις τό έσωτερικόν του δεξιού των αυτών, του τύπου της σημάσεως καθοριζόμενον υπό της Υπηρεσίας Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας. Η σημάσις διενεργείται υπό των Άγροτικών Κτηνιαρείων ή εντεταλμένων προς τούτο κτηνιάτρων των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής, δαπάναις του Δημοσίου. Άπαγορεύεται ή διατήρησις βοοειδών των ως άνω κατηγοριών μη σηματοποιημένων κατά τ' άνωτέρω.

Άρθρον 2.

Έξετάσεις βοοειδών.

Τά εν άρθρω 1 βοοειδή ύποβάλλονται υποχρεωτικώς :
α) Είς τούς φυματισμούς τούς προβλεπομένους να διενεργούνται κατά έτος υπό έγκριμένου υπό του Υπουργείου Γεωργίας προγράμματος καταπολεμήσεως της φυματίωσης των βοοειδών. Οι φυματισμοί διενεργούνται υπό των Άγροτικών Κτηνιαρείων ή Κτηνιάτρων των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής, δαπάναις του Δημοσίου, και

β) Είς διά βρουκελλώσιν εξέτασιν διά λήψεις γάλακτος, αίματος ή άλλων παθολογικών υλικών υπό κτηνιάτρων των Άγροτικών Κτηνιαρείων ή των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής, συμφέροντος προς τας εις έγκριμένον, υπό του Υπουργείου Γεωργίας, πρόγραμμα καταπολεμήσεως της νόσου ταύτης διαλαμβάνόμενα. Αι εξέτασεις διενεργούνται δωρεάν εις τά Άγροτικά Κτηνιαρεία ή τά Ίδρύματα Έρεής και διαγνώσεως της Υπηρεσίας Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας.

Άρθρον 3.

Φυματίωσις βοοειδών.

1. Επβάλλεται υποχρεωτικώς ή άμεσος σφαγή εις τά πλησιέστερα σφαγεία και υπό την άμεσον επίβλεψιν των οικείων κτηνιατρικών υπηρεσιών των βοοειδών, οιασδήποτε κατηγορίας, επί των όποιων ήθελε διαγνωσθή κλινικώς μια οιαδήποτε μορφή φυματίωσης.

εγγραμμένα ταύτα και λαμβάνει χώραν εις ειδικώς προς τούτο εγκριζόμενα υπό της κτηνιατρικής υπηρεσίας του νομού σφαγεία, υπό τους ακόλουθους όρους :

α) Τα προς σφαγήν οδηγούμενα προσβεβλημένα εκ βρουκελλώσεως βοοειδή δέον όπως, από της απομακρύνσεώς των εκ της έκτροφής έως της άφίξεώς των εις τó σφαγείον, εφίσκωνται εν άπομονώσει.

β) Τα μεταφορικά μέσα, δι' ών πραγματοποιείται ή μεταφορά των ζώων εις τά σφαγεία, απολυμαίνονται εύθις μετά την έκφόρωσιν εις τρόπον όποτε να άποφεύγεται ó κίνδυνος διασποράς της νόσου.

γ) Οι έκδοροσφαγείς δέον όπως, κατά την σφαγήν των ζώων αυτών και κατά την διάρκειαν της επεξεργασίας του σφαγείου, φέρουν χειρόκτια, ποδιές, φόρμες, υποδήματα και καλύμματα κεφαλής, αδιάβροχα και επιδεικτικά καθαρισμού.

δ) Η κεφαλή, οι μαστοί, τά γεννητικά όργανα, τά σπλάγχνα της κοιλιακής και της θωρακικής κοιλότητος (ήπαρ, σπλήν, νεφροί, καρδιά, πνεύμονες, έντερα μετά του μεσεντερίου) και οι εύμεγέθεις υποδόριοι και μεσομυϊκοί λεμφαδένες (προμυρικοί, προωμοπλατικοί, έξω λαγόνιοι, ισχυακοί κλπ.) κατάσχονται και καταστρέφονται.

ε) Το κρέας διατίθεται εις την κατανάλωσιν μόνον έφ' όσον εκ της όλης κλινικής εικόνας του ζώου πρό της σφαγής, του ιστορικού και του διανεργηθέντος κρεοσκοπικού έλέγχου ή εργαστηριακής του κρέατος εξέτασεως, άποκλείεται ó κίνδυνος υπέρθεως σφαιμικίων καταστάσεων, άλλως τó σφάγιον κατάσχεται έλόκληρον και καταστρέφεται.

στ) Ο θάλαμος του σφαγείου, εις τó όποιον έλαβεν χώραν ή σφαγή, δέον όπως, μετά τó πέρας ταύτης, καθαρίζεται επιμελώς και απολυμαίνεται.

8. Εις περιοχές εις τάς όποιας εφαρμόζεται πρόγραμμα εξυγιάνσεως της άγελαδοτροφίας εκ της βρουκελλώσεως και δι' ήν επιτυχίαν αυτού, δύναται, εις όσας έκτροφάς κρίνεται τóτο αναγκαίον, να επιβληθή δι' άποφάσεως του Νομάρχου, τή εισήγησει της άρμοδίας κτηνιατρικής υπηρεσίας, υποχρεωτικός διά βρουκελλώσεων έμβολιασμός των μωσχίδων και ένγελικών άγελάδων, συμφώνως προς τά υπό τούτο πρόγράμματος τούτου καθοριζόμενα.

"Άρθρον 5.

Διακίνησης και άγοραπωλησίας βοοειδών.

1. Άπαγορεύεται ή διακίνησης και μεταφορά δι' ολουδήποτε μέσου των βοοειδών εν γένει, έφ' όσον δέν συνοδεύονται υπό επιτρεπούσης ταύτην άδειας της κτηνιατρικής υπηρεσίας της περιοχής προελεύσεως των ζώων, έξαιρέσει των μώσχων παχύνσεως.

2. Κατά τας άγοραπωλησίας άγελάδων, εν γένει μωσχίδων και άρρένων βοοειδών άναπαραγωγής, επιβάλλεται ή υπό του πωλητού προσκόμισις κτηνιατρικού πιστοποιητικού, έκδομένου υπό του Άγροτικού Κτηνιατρείου εις τά βιβλία του όποίου φέρεται έγγεγραμμένον τó παλούμενον ζώον, εκ του όποίου προκύπτει, πλην των άλλων, ότι τούτο υπεβλήθη εις τας διά φυματίων και βρουκελλώσεων διαγνωστικές δοκιμάς, ότι άντιέδρασαν άρνητικώς εις ταύτας και ότι προέρχεται από έκτροφην άπληλαγμένην των ως άνω νόσων ή τολαύτην της όποίας έθανάτωσαν ή έσφάγησαν, τά θετικώς εις τόν τελευταίον φυματινισμόν ή εις την διά βρουκελλώσεων εξέτασιν άντιέδρασαν.

"Άρθρον 6.

Μελιταίος πυρετός αίγοπροβάτων.

1. Εις τας περιοχές εις τάς όποιας, δι' άποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας, εφαρμόζεται πρόγραμμα καταπολεμήσεως του μελιταίου πυρετού των αίγοπροβάτων, και διά τήν επιτυχίαν αυτού, δύναται να επιβληθή, δι' άποφάσεως του οικείου Νομάρχου, τή εισήγησει της άρμοδίας κτηνιατρικής υπηρεσίας, ή υποχρεωτικός έναντίον του μελιταίου πυρετού έμβολιασμός, ή υποχρεωτική διά διαστίξεως (τατουάζ) σήμανσις των διατρουμένων κατ' έτος δι' άναπαραγωγήν άμφοτερόν, ή διά διαγνωστικούς λόγους αίμοληψία εκ των ένγελικών αίγοπροβάτων και ή σήμανσις αυτών.

2. Εις τας αυτάς ως άνω περιοχές, δύναται να επιβληθή ώσαύτως κατά την εν παρ. 1 διαδικασίαν, υποχρεωτική σφαγή ή θανάτωσις προσβεβλημένων από μελιταίον πυρετόν ένγελικών αίγοπροβάτων, εις τας περιπτώσεις κατά τάς όποιας λόγοι προστασίας της δημοσίας υγείας επιβάλλουν αυτήν ή όσάκις κρίνεται τούτο αναγκαίον διά τήν επιτυχίαν του προγράμματος.

3. Ως προσβεβλημένα από μελιταίον πυρετόν θεωρούνται τά αίγοπρόβατα τά όποια παρούσιαν κλινικά συμπτώματα της νόσου (άποβολάς κ.λπ.), έκείνα εκ των όποιων άπομονώθη έργαστηριακώς ή ΒΡ. ΜΕΛΙΤΕΝΣΙΣ, ως και τά διδοντα εις την δοκιμήν της όροσυγκολλητιναντιδράσεως βρουκελλικών τίτλων ίσον ή άνωτερον των 30 U.I./ML.

"Άρθρον 7.

Διακίνησης αίγοπροβάτων.

1. Άπαγορεύεται ή από Νομού εις Νομόν μετακίνησης ή μεταφορά, δι' ολουδήποτε μέσου, συγκροτημένων ποιμνίων αίγοπροβάτων, άνευ έγγραφού άδειας της κτηνιατρικής υπηρεσίας της περιοχής εκ της όποιας θά μετακινήθουν ταύτα. Έπί της άδειας άναγράφονται, πλην των άλλων, ó χρόνος άναχωρήσεως, ó τελικός τόπος προορισμού του μετακινουμένου ποιμνίου, ή διαδρομή την όποιαν θά ακολουθήσῃ διά να φθάση εις αυτόν και ó τρόπος μεταφοράς αυτού. Η έκδόουσα τήν άδειαν κτηνιατρική υπηρεσία ειδοποιεί περι αυτού τας κτηνιατρικές υπηρεσίας προελεύσεως του ποιμνίου, ως και έκείνην του τελικού προορισμού του, εις την όποιαν και παραδίδει τήν άδειαν ή δικιότητης του μετακινηθέντος βάσει αυτής ποιμνίου, έντός 25 ήμερών άργότερον από της άφίξεώς του.

2. Εις τας περιοχές άπληλαγμένας μελιταίου πυρετού των αίγοπροβάτων, άπαγορεύεται δι' άποφάσεως του οικείου Νομάρχου, ή εισαγωγή μικρών μηρυκαστικών εν γένει, έφ' όσον δέν συνοδεύονται υπό κτηνιατρικού πιστοποιητικού, έκδοθέντος υπό της κτηνιατρικής υπηρεσίας της περιοχής προελεύσεώς των, εκ του όποίου προκύπτει ότι ταύτα προέρχονται από περιοχήν άπληλαγμένην της νόσου ή ότι είναι άπληλαγμένα μελιταίου πυρετού και ότι άντιέδρασαν άρνητικώς εις πρόσφατον έρολογικήν διά μελιταίον πυρετόν εξέτασιν.

"Άρθρον 8.

Καταργούμεναι διατάξεις.

Καταργούνται από της δημοσιεύσεως του παρόντος :

1. Τó άρθρον 103 του από 26.3.36 Β.Δ., ως τούτο άντικατεστάθη υπό του Β.Δ. της 4.1.1951 περί τροποποιήσεως του άρθρου 103 του από 26.3.36 Β.Δ. "περί μέτρων προς πρόληψιν και καταστολήν των μεταδοτικών νόσων των κατοικίδιων ζώων".

2. Τά άρθρα 104, 105, 132 και 137 του από 26.3.36 Β.Δ. "περί μέτρων προς πρόληψιν και καταστολήν των μεταδοτικών νόσων των κατοικίδιων ζώων".

Εις τόν αυτόν επί της Γεωργίας Υπουργόν, άνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τή 1 Απριλίου 1977

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΣΤΑΥΡΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΤΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 333

Περί πτυχιών χειριστών και άδειών οδηγήσεως γεωργικών μηχανημάτων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

"Έχοντας υπ' όψει :

1. Τάς διατάξεις των άρθρων 1 και 5 του Α.Ν. 845/1937 περί ρυθμίσεως θεμάτων άφορώντων τά γεωργικά μηχανήματα και έργαλεία.

ράσεις δι' ἧς ὀρίζονται καὶ τὰ μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρον 8.
Ἐξέταση.

1. Οἱ Διευθυνταὶ Γεωργίας ἢ οἱ Προϊστάμενοι ΥἱΕΒ., ὅπου ὀφίστανται τοιαῦτα, ὀρίζουν τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον διενεργείας τῆς ἐξέτασης, ὑπὸ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, τῶν εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτῶν μονίμως διαμενόντων ὑποψηφίων.

2. Ὑποψήφιοι οἵτινες προσέρχονται πρὸς ἐξέτασιν εἰς Διεύθυνσιν Γεωργίας διάφορον τῆς εἰς τὴν παράγραφον 1 ὀριζομένης, τοῦτο διαπιστοῦμενον ἐκ τῆς ταυτότητός των ἢ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος τῆς νέας διαμονῆς αὐτῶν, γίνονται δεκτοί, ἐφ' ὅσον διαπιστωθῇ ὅτι ἔχουν νέαν μόνιμον διαμονὴν εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτῆν, καὶ καταθέσιν ὑπεύθυνον δῆλωσιν, συμφώνως τῷ νόμῳ 105/69, ὅτι δὲν ἔχουν ἐξέτασθῆ εἰς ἑτέραν Δ/νσιν Γεωργίας ἐντὸς τοῦ τελευταίου τριακονθημέρου.

3. Ἡ ἐξέτασις τῶν ὑποψηφίων εἶναι θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ.

Ἡ θεωρητικὴ ἐξέτασις περιλαμβάνει τὰ θέματα τοῦ Κώδικος Ὀδικῆς Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.) καὶ τὰ λειτουργικὰ καὶ μηχανολογικὰ τοιαῦτα τῶν διαφορῶν κατηγοριῶν μηχανημάτων ἢ ὅποια καὶ γίνεται γραπτῇ. Ὑποψήφιος καταλαμβάνομενος ἀντιγράφων ἀποκλιθεὶς τῆς ἐξέτασης, ἐπανερχόμενος πρὸς ἐξέτασιν μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν. Ἡ πρακτικὴ ἐξέτασις περιλαμβάνει χειρισμὸν τοῦ μηχανήματος, γνώσιν ὀνοματολογίας ἐξαρτημάτων τοῦ μηχανήματος, ρυθμίσεις, ἐκτέλεσιν ἐργασίας δι' αὐτοῦ ὑπὸ πραγματικῆς συνθήκας ἐφ' ὅσον καθίσταται δυνατὴ καὶ ὑποχρεωτικῶς ὀδήγησιν τοῦ μηχανήματος.

4. Οἱ ἀπορριπτόμενοι κατὰ τὰς ἐξετάσεις δύνανται νὰ ἐπανέρχωνται εἰς νέαν τοιαύτην, μετὰ παρέλευσιν διαστήματος ἑνὸς μηνὸς τοῦλάχιστον. Ἡ ἐπανεξέτασις τοῦ ὑποψηφίου γίνεται κατόπιν ὑποβολῆς αἰτήσεώς του καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἰσχὺς τῶν ἢδὲ κατατεθειμένων πιστοποιητικῶν ἔχει λήξει, μετὰ νέαν ἀπαιτούμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος κατὰ περίπτωσιν τοιοῦτων.

5. Ἐπὶ πάσης ἐξέτασεως ὑποψηφίων τηρεῖται δελτίον ἐξέτασεως διὰ τὸν φάκελλον αὐτοῦ, ὡς καὶ σχετικὸν πρακτικῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

6. Τυχὸν περαιτέρω λεπτομέρειαι σχετικῶς μετὰ τὴν διαδικασία καὶ διεξαγωγὴν τῶν ἐξετάσεων, ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ἑπιτροπῆ Γεωργίας.

Ἄρθρον 9.

Ἀπαιτούμενα Προσόντα - Δικαιολογητικά.

1. Διὰ τὴν ἀπόκτησιν πτυχίου χειριστοῦ ἢ ἀδείας ὀδηγοῦ γεωργικοῦ μηχανήματος, ἀπαιτοῦνται τὰ κάτωθι προσόντα :

α) Ἡλικία :

αα) Διὰ τὰς εἰδικότητας πτυχίων μηχανοδηγῶν ἀλωνιστικῆς, θεραλωνιστικῆς καὶ βαμβασοσυλλεκτικῆς ἡλικία τοῦλάχιστον εἰκοσι ἑνὸς (21) ἐτῶν, συμπληρωμένων.

ββ) Διὰ τὰς εἰδικότητας πτυχίων βοηθῶν μηχανοδηγῶν ἡλικία τοῦλάχιστον δέκα ἑννέα (19) ἐτῶν, συμπληρωμένων.

γγ) Διὰ τὴν εἰδικότητα ἀδείας ὀδηγοῦ γεωργικοῦ μηχανήματος τύπου Α, ἡλικία τοῦλάχιστον δέκα ἑπτὰ (17) ἐτῶν συμπληρωμένων καὶ διὰ τὴν τοῦ τύπου Β ἡλικία δέκα ἑξ (16) ἐτῶν συμπληρωμένων.

β) Προϋπηρεσία :

αα) Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν ἀπόκτησιν πτυχίου μηχανοδηγοῦ γεωργικοῦ μηχανήματος δέον νὰ ἔχουν προϋπηρεσίαν, δύο ἐτῶν, ὡς πτυχιούχοι βοηθοῦ μηχανοδηγοῦ, ἀντιστοίχου εἰδικότητος διὰ τὰς εἰδικότητας μηχανοδηγοῦ ἀλωνιστικῆς ἢ θεραλωνιστικῆς καὶ ὡς ὀδηγοῦ γεωργικοῦ μηχανήματος τύπου Α' διὰ τὴν εἰδικότητα μηχανοδηγοῦ βαμβασοσυλλεκτικῆς.

ββ) Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὸ πτυχίον εἰδικότητος βοηθοῦ ἀλωνιστικῆς ἢ θεραλωνιστικῆς, δέον νὰ ἔχουν προϋπηρεσίαν, δύο ἐτῶν εἰς μηχανουργεῖον ἢ νὰ εἶναι ἀπόφοιτοι κατω-

τέρων τεχνικῶν σχολῶν εἰδικότητος μηχανουργοῦ ἢ ἔχουν διετῆ προϋπηρεσίαν ὡς ὀδηγοὶ ἀδείας τύπου Α.

γ) Τεχνικαὶ γνώσεις :

αα) Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν ἀπόκτησιν πτυχίου μηχανοδηγοῦ γεωργικοῦ μηχανήματος, δέον νὰ γνωρίζουν ἐπαρκῶς τὴν λειτουργίαν, χρῆσιν, συντήρησιν καὶ βασικὰς ρυθμίσεις τοῦ μηχανήματος τῆς εἰδικότητος διὰ τὴν ὁποίαν ἐνδιαφέρονται.

ββ) Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὸ πτυχίον εἰδικότητος βοηθοῦ ἀλωνιστικῆς ἢ θεραλωνιστικῆς δέον νὰ γνωρίζουν στοιχειωδῶς τὰ εἰς τὴν ὑποπερίπτωσιν αα διαλαμβανόμενα.

γγ) Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν ἀδειαν ὀδηγοῦ τύπου Α' ὑποχρεοῦνται νὰ γνωρίζουν ἐπαρκῶς τὴν λειτουργίαν, χρῆσιν, συντήρησιν καὶ βασικὰς ρυθμίσεις τοῦ διαζωνικοῦ ἔλκυστήρος.

δδ) Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν ἀδειαν ὀδηγοῦ τύπου Β' ὑποχρεοῦνται νὰ γνωρίζουν ἐπαρκῶς τὴν λειτουργίαν, χρῆσιν, συντήρησιν καὶ βασικὰς ρυθμίσεις τοῦ μοναζωνικοῦ ἔλκυστήρος.

εε) Ἀπαντες οἱ ὑποψήφιοι δι' ἀπόκτησιν οἰοδηγίας ἐκ τῶν εἰς τὰς προηγουμένας ὑποπερίπτωσιν ἀναφερομένων, πτυχίου χειριστοῦ ἢ ἀδείας ὀδηγοῦ γεωργικοῦ μηχανήματος, ὑποχρεοῦνται νὰ γνωρίζουν καλῶς τὰ θέματα τοῦ Κώδικος Ὀδικῆς Κυκλοφορίας, τὰ σχετικὰ μετὰ τὰ σήματα καὶ τὴν σημάσιν τῶν ὁδῶν, ὡς καὶ τὸς κανόνες ὀδικῆς κυκλοφορίας.

δ) Ἦγεία : Ἀπαντες οἱ ὑποψήφιοι διὰ πτυχίον χειριστοῦ ἢ ἀδειαν ὀδηγοῦ γεωργικοῦ μηχανήματος δέον ὅπως ἔχουν καλὴν ὑγίαιαν πιστοποιουμένην κατὰ τὰ εἰς τὴν ἐπομένην παράγραφον 2 δ τοῦ παρόντος ὀριζόμενα.

ε) Εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῶν Ἀνωτάτων Γεωπονικῶν Σχολῶν, τοῦ Τμήματος Γεωργικῶν Μηχανῶν τῶν ΚΑΤΕ, τῆς Ἀμερικανικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ ἀντιστοίχου εἰδικότητος τῶν Μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν, ἐπιτρέπεται ἡ χορήγησις πτυχίων μηχανοδηγῶν ὅλων τῶν εἰδικότητων, κατόπιν ἐξέτασεως, ἀνευ προηγουμένης κτήσεως τοῦ ἀντιστοίχου πτυχίου βοηθοῦ μηχανοδηγοῦ. Οἱ ὡς ἄνω ὑποψήφιοι δέον νὰ κατέχουν ἀδειαν ὀδηγοῦ τύπου Α'.

2. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δι' ἀπόκτησιν πτυχίων ἢ ἀδειῶν ὀδηγῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑποβάλλουν εἰς τὰς Ἑπιτροπὰς Ἑγγυητῶν Βελτιώσεων νομαρχιακοῦ ἐπιπέδου ἢ δπου δὲν ὀφίστανται τοιαῦτα, εἰς τὰς Διευθύνσεις Γεωργίας τοῦ τύπου τῆς μονίμου διαμονῆς των τὰ κάτωθι δικαιολογητικά :

α) Ἀίτησιν δεόντως χαρτοσημασμένην.

β) Δύο προσφάτους φωτογραφίας

γ) Πιστοποιητικὸν Δήμου ἢ Κοινότητος (μετ' ἐπισκευῆς λημμένης φωτογραφίας τοῦ αἰτούντος) περὶ ἐγγραφῆς των εἰς τὸ οἰκίον μητρῶον ἢ ἀπόσπασμα τοῦ παρὰ τοῦ Ἑπιτροπῆ Ἐσωτερικῶν Γενικοῦ Μητρώου Ἀρρένων. Οἱ κατετημένοι ἀστυνομικῆς ταυτότητος ἐκδοθείσης μετὰ τὴν 1ην Ἰουνίου 1960 ἢ διαβατηρίου ἢ ἀπολυτηρίου στρατοῦ ἢ πιστοποιητικῶν στρατολογικῆς καταστάσεως, ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποβολῆς τοῦ ἄνω πιστοποιητικοῦ ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει τούτων καὶ ἀναγραφῆς τῶν σχετικῶν στοιχείων ἐπὶ τῆς αἰτήσεως.

Οἱ ἐξ ἀλλοδαπῆς Ἑλληνας τὸ γένος, ὑποψήφιοι διὰ πτυχίον χειριστοῦ ἢ ἀδειαν ὀδηγοῦ γεωργικοῦ μηχανήματος, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας καὶ ὑπικρότητος αὐτῶν, δέον νὰ προσκομίζωσιν τὸ διαβατήριον των ἢ βεβαίωσιν τῆς ἀρμοδίας προξενικῆς Ἀρχῆς ἢ τῆς οἰκείας Ἑπιτροπῆς Ἀλλοδαπῶν.

δ) Πιστοποιητικὸν ἱατρικῆς ἐξέτασεως ἐκδόσεως οὐχὶ προγενεστέρας τῶν ἑξ (6) μηνῶν, παρ' ἱατροῦ παθολόγου, ἔχοντος κατὰ προτίμησιν τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἐξ οὗ νὰ ἐμφανίζηται ὅτι ὁ ὑποψήφιος δὲν πάσχει ἐκ ψυχικῆς ἢ σωματικῆς ἀσθενείας, ὀργανικῆς ἀνεπαρκειᾶς ἢ λειτουργικῆς ἢ ἀνατομικῆς τινὸς ἐλλείψεως, δυναμένης νὰ ἐπιδράσῃ σοβαρῶς εἰς τὸν ἀσφαλῆ χειρισμὸν καὶ ὀδήγησιν τοῦ γεωργικοῦ μηχανήματος. Ὑποψήφιος δι' ἂν ὀ ἀνωτέρω ἱατρός δὲν δύναται νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἰκανότητος τούτου δι' ἀσφαλῆ χειρισμὸν καὶ ὀδήγησιν, λόγῳ ἐλαττωματικῆς ὁράσεως ἢ ἀκούσεως, παραπέμπεται ὑπὸ τούτου εἰς ἐξέτασιν παρ' εἰδικοῦ ἱατροῦ ἀντιστοίχου εἰδικότητος, παρὰ τοῦ ὁποίου

λαμβάνεται και έτερον πιστοποιητικόν. Είς περίπτωσιν παθήσεως ή έλαττωματικότητας ενός εκ των άνω ή κάποι άκρων του ύποψηφίου, καθ' ήν ο παθολόγος Ιατρός άδυνατεί να άποφανθή περί της ικανότητας τούτου δι' άσφαλτή χειρισμόν και όδηγισιν, παραπέμπει τούτον εις την έν άρθρω 7 του παρόντος άνακερομένην έπιτροπήν δι' εξέτασιν επί του μηχανήματος υπό πραγματικής συνθήκας χειρισμού και όδηγήσεως. Μετά την εξέτασιν ή έπιτροπή άποφαίνεται κατά πλειοψηφίαν περί της ικανότητας του ύποψηφίου δι' άσφαλτή χειρισμόν και όδηγισιν. Κατ' εξαίρεσιν εις την περιπτώσιν μονοφθαλμου ύποψηφίου όδηγού γεωργικού μηχανήματος έπιτρέπεται ή χορήγησις άδειας όδηγού, έφ' όσον παρήλθε 5/ετία από της άπώλειας ή βλάβης του οφθαλμού του, ο δε έτερος όγχις οφθαλμός έχει φυσιολογικόν βαθμόν και όπτικόν πεδίου ως και φυσιολογικήν όξήτητα 10/10, τούτου πιστοποιουμένου υπό ειδικού οφθαλμιάτρου.

ε) Διπλότυπον καταθέσεως παραβόλου εκ δραχμών 200 διά την άπόκτησιν πτυχίου και 150 διά την άπόκτησιν άδειας, εις ειδικόν λογαριασμόν του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών. Τό ποσόν του παραβόλου προορίζεται διά την άντιμετώπισιν των δαπανών εφαρμογής του παρόντος, ήτοι :

- αα) Τήν προμήθειαν όργάνων και υλικών έν γένει διά την εύρυθμην λειτουργίαν των εξέταστικών έπιτροπών.
- ββ) Τήν έκτύπωσιν έντύπων και την ένίσχυσιν προσπάθειών άποσκοπουσών εις την ενημέρωσιν των ύποψηφίων όδηγών επί θεμάτων χειρισμού, συντηρήσεως και όδηγήσεως των μηχανημάτων.
- γγ) Εξόδων κινήσεως των μελών των εξέταστικών έπιτροπών.

3. Τά εις τās οικείας Διευθύνσεις Γεωργίας ή τās Υπηρεσίας Έγγείων Βελτιώσεων, όπου ύφίστανται τοιαύται, υποβαλλόμενα δικαιολογητικά των ύποψηφίων έλέγχονται διά τό κατά νόμον πλήρες ή μή αυτόν, εις περίπτωσιν δε διαπιστώσεως έλλείψεως τινός ειδοποιούνται οι ενδιαφερόμενοι διά την συμπλήρωσιν των.

Άρθρον 10.

Χορήγησις πτυχίου χειριστού και άδειας όδηγού εις άλλοδαπούς.

1. Είς άλλοδαπούς άφικνουμένους έν Ελλάδα προς τόν σκοπόν της επίδειξεως γεωργικού μηχανήματος, χορηγείται προσωρινή άδεια χειριστού παρά της άρμοδιας Διευθύνσεως Υ.Ε.Β. του Υπουργείου Γεωργίας, άνευ τήρησεως των διά του παρόντος διατάγματος καθοριζομένων διατυπώσεων, έφ' όσον ούτοι κατέχουσιν αντίστοιχον άδειαν της χώρας των ή άλλης χώρας.

2. Άλλοδαποί έχοντες οι ίδιοι ή αι σύζυγοι αυτών ιδιόκτητον άγροτικήν εκμετάλλευσιν έν Ελλάδα, δύνανται να άποκτήσουν άδειαν όδηγού Γεωργικού μηχανήματος βάσει της διά του παρόντος καθοριζομένης διαδικασίας διά τούς ήμαδαπούς.

3. Οι εξ άλλοδαπής Έλληνες, ως και οι άλλοδαποι έν γένει καθωρισμένης ή άκαθορίστου ύπηρεότητος, κάτοχοι πτυχίων μηχανοδηγών ή άδειών όδηγών γεωργικών μηχανημάτων ξένης χώρας, δύνανται να αίτησουν παρά της άρμοδιας νομαρχιακής μονάδος ΥΕΒ την, άνευ εξέτασεώς των, άντικατάστασιν αυτών διά των αντίστοιχων ελληνικών τοιούτων επί τη ύποβολή, δι' αίτησεως δεόντως χαρτοσημασμένης, α) κεκυρομένου άντιγράφου του πτυχίου ή άδειας, έν μεταφράσει εις την ελληνικήν παρά της άρμοδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Έξωτερικών ή παρ' επισήμου μεταφραστού. Έάν δέν προκύπτει σαφώς εκ τούτου ότι παρέχεται εις τόν ενδιαφερόμενον τό δικαίωμα χειρισμού του ύπ' όφιν μηχανήματος, αίτείται σχετική βεβαίωσις περί αυτού, παρά της χώρας και ύπηρεσίας ήτις εξέδωσε τό πτυχίον ή την άδειαν, β) διαβατηρίου ή βεβαίωσεως της οικείας Προξενικής Αρχής ή Υπηρεσίας άλλοδαπών περί της ηλικίας και ύπηρεότητος, γ) δύο φωτογραφιών και δ) του κεκκονισμένου χαρτοσήμου.

Άρθρον 11.

Άριθμησις πτυχίων, άδειών - Τήρησις Μητρώων.

1. Τά εκδιδόμενα πτυχία και αι άδειαι όδηγών άριθμούνται και λαμβάνουν κείμενα άριθμύνα κεχωρισμένως κατά νομόν, πρό έκάστου δε άριθμού τίθενται τά διακριτικά γράμματα του νομού, τά όποια χρησιμοποιούνται και εις τās άδειας κυκλοφορίας των γεωργικών μηχανημάτων.

2. Έκάστη νομαρχιακή μονάς της ΥΕΒ ή Διεύθυνσις Γεωργίας, όπου δέν ύφίσταται ΥΕΒ τηρεί, διά τά παρ' αυτής εκδιδόμενα πτυχία χειριστών και άδειαι όδηγών γεωργικών μηχανημάτων, μητρώα κατά κατηγορίας και ειδικότητας, ως αυτά καθορίζονται εις τά άρθρα 2 και 3 του παρόντος.

Όμοίως τηρεί καρτέλλας ταξινομημένας κατά λεξικογραφικών σύστημα με βάση τό επώνυμον έκάστου κατόχου πτυχίου ή άδειας, εις τās όποιας καταχωρούνται τά κυριότερα στοιχεία περί της ταυτότητος τούτων, ως και περί των εκκτημένων πτυχίων, άδειών και ειδικότητων.

Άρθρον 12.

Άπόλεια ή υπερβολική φθορά πτυχίου ή άδειας.

1. Έν περιπτώσει άπώλειας ή υπερβολικής φθοράς πτυχίου ή άδειας όδηγού, ή έκδοσα τούτο ύπηρεσία δύναται να έκδόη άντιγράφων αυτού, όπερ φέρει τυπομένην διά σφραγίδος εις άπόσας τās σελίδας αυτού την λέξιν Άντιγράφων.

2. Πρός έκδοσιν άντιγράφου πτυχίου ή άδειας, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει εις την άρμοδιαν νομαρχιακήν ύπηρεσίαν τά κάτωθι δικαιολογητικά :

- α) Αίτησιν δεόντως χαρτοσημασμένην.
- β) Βεβαίωσιν της οικείας άστυνομικής αρχής ότι κατετίθη δήλωσις άπώλειας του πτυχίου και μετά φύλλον μιάς τοπικής έφημερίδος, εις ή δημοσιεύθη αύτη πρό μηνός τούλάχιον από της ύποβολής της αίτησεως. Διά την περίπτωσιν υπερβολικής φθοράς υποβάλλεται τό ερωτηρόμενον πτυχίον.
- γ) Δύο προσφάτους φωτογραφίας.

3. Είς άντικατάστασιν άπωλεσθέντων ή φθαρέντων πτυχίων ή άδειών, τά όποια είχαν έκδοθη υπό ύπηρεσίας μη έκδιδούσης πλέον τοιαύτα (κεντρικαι ύπηρεσία ή μεγάλοι περιφερειακai μονάδες) ή έχούσης διάφορον τίτλον της σημεριν άρμοδιας ύπηρεσίας διά την έκδοσιν πτυχίων και άδειών, άντι άντιγράφου έκδίδεται νέον πτυχίον ή άδεια, επί του όποίου καταχωρείται διά σφραγίδος επί του εξωφύλλου ή φράσις «εις άντικατάστασιν του ύπ' αριθμ. ....» (άνταγράφεται ο άριθμός και ή έκδοσα τό παλιον πτυχίον ύπηρεσίας).

Διά την άντικατάστασιν τούτην τηρείται ή αύτη ως έν παραγράφω 2 του παρόντος άρθρου διαδικασία.

Άρθρον 13.

Ίατρική Έπανεξέτασις.

1. Άπαντες οι κάτοχοι πτυχίων ή άδειών χειρισμού ή όδηγήσεως γεωργικών μηχανημάτων υποχρεούνται όπως, από της κτήσεως του πτυχίου ή άδειας και ανά 10ετίαν μέν μέχρι της συμπληρώσεως του 50ου έτους της ηλικίας των, ανά 5ετίαν δε μετά την συμπλήρωσιν τούτου, υποβάλλουν πιστοποιητικόν Ιατρικής εξέτασεως, προς διαπίστωσιν της έν άρθρω 9 του παρόντος προβλεπομένης υγείας και σωματικής ικανότητος τούτων, ένα εξακολουθήσουν να χειρίζονται και όδηγούν τά γεωργικά μηχανήματα, διά τά όποια έλαβον τά αντίστοιχα πτυχία ή άδειαι, και εις τās όποιαις καταχωρείται ή σχετική θεώρησις.

Η πρώτη εφαρμογή της παρούσης διατάξεως κλιμακοϋται δι' άποφάσεως του οικείου Νομάρχου εις διάστημα ενός έτους από της Ισχύος του παρόντος.

2. Πλέον των άνωτέρω δύναται να διατάσσεται, δι' άποφάσεως των οικείων Νομαρχών, ή παραπομπή προς Ιατρικήν εξέτασιν μεμονωμένον κατόχων πτυχίων ή άδειών όδηγών γεωργικών μηχανημάτων, δι' ός προκύπτουν ένδείξεις περί της μη καλής υγείας και σωματικής ικανότητος αυτών.

Εικόνα Π5. 1^η Διευκρινιστική εγκύκλιος του Υπουργείου
Γεωργίας

Δ.Π.
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ Ε.Β.
ΥΠΑΕ-Δ/ΝΣΗ ΙΙΙ
ΤΜΗΜΑ Α

Τ. Δ/νση : Χαλκοκονδόβλη 46
Πληροφ. : κ. Η. Κουτσοβέτης
Τηλέφωνο: 5243-734

ΘΕΜΑ: Χορήγηση άδειων όδηγησης
γεωργικών έλκυστήρων εις
ανάπηρους.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Αρ. 3870
ΕΜΦ. 5/8/79

Αθήναι 30 Ιουλίου 1979

Αριθμ. Πρωτ.

130050/1942

ΠΡΟΣ: Π.Υ.Γ.Κεντρικής Ελλάδος
ΙΙΙ Περιφ. Δ/νση Έγγ. Βελτιώσεων
Τμήμα ΕΓΕΜΕ

Έ δ ρ α τ η ς

ΚΟΙΝ.: 1. Λοιπές Π.Δ. Ε.Β.

Έδρες τους

2. Έποπτετες και Τομείς Ε.Β.
Έδρες τους

3. Δ/νσεις Γεωργίας
Γραφεία Γεωργικής Μηχανικής
Έδρες τους

4. Σύνδεσμο Εισαγωγέων-Αντιπρο-
σώπων Γεωργ. Μηχανημάτων
Αάγουμιτζη 42 - Ένταθα

Σε άπάντηση του έγγραφου σας άριθμ. 4581/13-6-79 με τό όποιο μίς
ζητάτε διευκρινίσεις για τή χορήγηση άδειων όδηγησης γεωργικών έλκυ-
στήρων σε ύποψηφλους οι όποιοι έχουν σωματικές άτέλειες, έξ αίτίας
των όπολων'όέν είναι σε θέση να χειρίζονται τούς έλκυστήρες τους με
εύχέρεια, σας πληροφορούμε ότι τό άρθρο 9 παράγραφος 2.δ του Π.Δ.
333/77 περιλαμβάνει τή σχετική διαδικασία εξέτασης ύποψηφίων που
έχουν έλαττωματικότητα ένός έκ των άνω ή κάτω άκρων.

Όσον άφορά τής εισηγήεις σας :

- (1) Να γίνονται οι άπαραίτητες προσθήκες και τροποποιήσεις στα μηχανήματα τους (έπιμήκυνση πετάλ φρένου, μεταφορά συστήματος, πεδήσεις στο χέρι κλπ.) κατόπιν ύποδείξεων των εξέταστικών έπιστροφών και
- (2) Νά καταχωρείται στις άδειες τους ή ένδειξη ότι μπορούν να όδηγούν μόνο τούς δικούς τους έλκυστήρες, συμφωνούμε με αυτές με τήν προ-ύπόθεση ή κατασκευή τής μετατροπής να γίνεται από συνεργείο τής αντιπροσωπείας που εισάγει ή κατασκευάζει τό μηχανήμα και να χορηγείται από αυτή πιστοποιητικό καλής κατασκευής.

Εικόνα Π6. Συνέχεια 1^{ης} διοικητικής εγκυκλίου του Υπουργείου
Γεωργίας

- 2 -

Πλην των ανωτέρω στη γνωμάτευση του πιστοποιητικού ιατρικής εξέ-
τάσεως θα καθορίζεται ότι ο υποψήφιος δεν εμποδίζεται στον ασφαλή
χειρισμό γεωργικού μηχανήματος εφόσον πραγματοποιηθούν ορισμένες
τροποποιήσεις σε διάφορα συστήματα οι οποίες θα υποδειχθούν από την
εξεταστική Επιτροπή.

Ο ΠΡΟΣΤΑΤΕΜΕΝΟΣ ΥΠΑΕ

Γ. ΔΑΜΠΙΡΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΤΥΠΟ
Ο ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

Εικόνα Π7. 2^η Διευκρινιστική εγκύκλιος του Υπουργείου
Γεωργίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΡΑΗ Ε.Β.
ΥΠΑΣ-Δ/ΡΑΗ ΙΙΙ
ΤΜΗΜΑ Α

Ταχ. Δ/ση: Χαλκοκονδύλη 46
Πληροφορ.: κ. Ν. Κουτσοβίτης
Τηλέφωνο: 5243-734

Αθήναι 23 Δεκεμβρίου 1979

Αριθμ. Πρωτ.
1-1911/3331

ΠΡΟΣ: Όπως ό πίνακας διανομής.

ΘΕΜΑ: Συμμετοχή κεφαλάλων στίς
έξετάσεις γιά τή χορήγηση
άδειών οδηγήσεως γεωργικών
μηχανημάτων.

Α Π Ο Φ Α Σ Η
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τό άρθρο '97 του Νόμου 614/77 "περί κυρώσεως του Κώδικα 'Οδικής Κυκλοφορίας".
2. Τήν υπ' αριθμ. 168405/1525/2-11-77 κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Συγκοινωνιών "περί διαδικασίας εκδόσεως άδειών οδηγήσεως γεωργικών μηχανημάτων,

Α π ό φ α σ ί ζ ο υ μ ε

1. Έπεκτείνουμε τήν ισχύ της υπ' αριθμ. 15382/5-4-78 απόφασεως του κ. Υπουργού Συγκοινωνιών "περί χορηγήσεως έρασιτεχνικής άδειας οδηγήσεως αυτοκινήτων σέ κεφαλάλους" και στίς περιπτώσεις χορηγήσεως άδειών οδηγήσεως γεωργικών μηχανημάτων σέ άγρότες (κεφαλάλους) και μόνο γιά τήν έξυπηρέτηση των ίδιων τους άγροτικών έπιμεταλλεύσεων.
2. Οί υποψήφιοι (κεφαλάλοι) άδειών οδηγήσεως γεωργικών μηχανημάτων οί όποιοι είναι ήδη κάτοχοι έρασιτεχνικών άδειών οδηγών αυτοκινήτων, βάσει της προμνημονευθείσης απόφασεως, αί οποίοι δέν θά έπανεξετάζονται λατριώς, καθώς και στίς θέματα του Κ.Ο.Κ., στίς όποια έξετάστηκαν γιά τήν άπόκτηση της άδειας οδηγήσεως που κατέχουν.

Κατά τά λοιπά ισχύει ή υπ' αριθμ. 15382/5-4-78 απόφαση του 'Υπ. Συγκοινωνιών.

• / • •

Εικόνα Π8. Συνέχεια 2^{ης} διευκρινιστικής εγκυκλίου του Υπουργείου

Γεωργίας

- 2 -

3. Η απόφαση αυτή να δημοσιευτεί στην "Εφημερίδα της Κυβερνήσεως".

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΤΟΣ

ΔΑΞΕ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΧΙΓΡΑΦΟΣ

Ο ΓΕΛΩΤΑΡΧΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

1. Υπουργείο Συγκοινωνιών
Γενική Δ/ση Μεταφορών
Ενοφάντος 13 - Ενταύθα
2. Περιφ. Υπηρεσίες Γεωργίας
Περιφ. Δ/σεις Ε.Β. - Έδρες τους
3. Νομαρχίες - Δ/σεις Γεωργίας
Γραφεία Γεωργικής Μηχ/κής - Έδρες τους
4. Έποπτες και Τομείς Ε.Β.
Έδρες τους